

MAGYAR

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának

BUDAPEST

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

IX. évfolyam, 259 (2543) szám.

Vasárnap

Nagyvárad, 1940 december 1

Őszinte adventet

(P. I.) Azon már rég tuljutottunk, hogy ünnepeinkkel — így az adventtel is — a templomok falai közé huzódjunk vissza. Az ünneplő lélek termi a hétköznapok gondolatait is s az a holdog, akít a szürke hétköznapokon is ünneplé érzések és gondolatok kísérnek végig. Az Egyház is végeredményben nem a templomok számára rendelte el ünnepeit. A szertartások gondolatokat és keretet adnak az isteni nagy titkok előtt leboruló embernek, a nyomában támadt érzés és akarások azonban nem maradhatnak meg a templomok falai között, hanem etkísérik az embert és tartalmat adnak életének. A farizeusi lelkiületnek éppen az a jellemzője, hogy kettős életet él. A templomban hajlong és szemforgató hazug kegyességgel ámitja magát és másokat, a templomon kívül pedig szabadon éli erkölcsi és hitbeli gátlások nélküli életét. Ezek az élet legveszedelmesebb vámszedői. Az Ur Jézus előtt elvonultak az élet erkölcsi elesettjel. Mindnyájukhoz volt megbocsátó szava. Csak a képmutatók álltak előtte mindig fondorlatos szándékokkal. Ezeknek nem bocsátott meg, mert nem várták, nem kérték, nem akarták a bocsánatot. A Jósággal, az Igazsággal szemben a maguk igazát és jóságát vallották az istenkáromló megátalkodottságig.

Az élet talán nem is állítja fel ilyen meztefenül, ilyen kirívó ellentétben az igazság és a hamisság eseteit. Annál több azonban a megtört, a befogodott, a megszokott, bűnös, igazságtalan rendszereket minden oldalról támogató, védelmező képmutatás. Ne itélj, hogy ne itéltessél — mondja az Irás — s óvatosságra, szerető megértésre int, amikor emberek megítéléséről esik szó. De ha az élet számtalan törvényekkel, szokásokkal védjegyzett képmutatására gondolunk, akkor eszünkbe jut, hogy ezek nem a levegőben lógnak, hanem emberekön, gondolkodásokon kresztül érvényesülnek. A farizeusok légiói szükségesek ahhoz, hogy az élet nagyon sok megnyilvánulása képmutatás legyen, tehát vannak, nagyon sokan vannak a farizeusok. Ha egy kicsit befelé fordulunk és a kérlelhetetlen igazság mérlegére tesszük apró és nagyobb megalkuvásainkat, nagyon könnyen szembetalálhatjuk magunkat az Ur Jézus korholó szavaival.

Harmatozások egék és jöjjön el közénk az Igaz — zeng az ének és száll az ima az adventi szent időben. Jöjjön el az Igaz és uralkodjék rajtunk. Adventi szent vágy ez ma minden szívben. Még azok is beállanak most az adventi lelkek sorába, akik olcsó kielégültséggel tarták bele magukat a föld porába s akinek szeme végzetesen elszokott az égbenezéstől. Nézzünk csak szét: mennyi őszinteség, mennyi komoly elhatározás van a megrettent emberek vágyakozásában? Vajjon nem férközik-e képmutatás adventi érzéseink közé? Vagy csak névleges adventet ülünk az őszinte és következetes adventi lelkiület nélkül?

Szabad nekünk az advent gondolatát életünk minden síkjára átvinni. Talán ugy még jobban megértjük lelkünk fonákságait. Szabad nekünk adventnek nevezni két évtizedes vágyakozásunkat a nemzeti igazság eljövetele után. Mennyi őszinte, tiszta és őnzetlen ígélet, elszánás vagy éppen szent esküvés fakadt a megkínzott lelkekben. S vajjon ezekből mennyi tett származott és mennyi fog még származni? Erre már a közeljövő is megadja a választ. Ezek a tettek minden esetben lemérik huszéves adventünk mélységét és őszinteségét.

Advent van. A lélek magabaszállásának ideje. Ürvendéses várakozás és bünbálat ideje. Csak az várakozik igazán, aki bünbáttal készíti elő a lelkét. Csak az a vágy őszinte, amely leszámolt a képmutatás legkisebb árnyalatával is és szenvedélyesen átadja magát a beteljesülésnek.

Három román hadosztály szállta meg Bukarestet

A vasgárdisták ma megkísérik a teljes bosszú végrehajtását Cáfolják újabb német csapatok érkezésének hírért

A román főváros izgalmas napjai

Bukarestből jelentik: (Bud. Tud.) Codreanu mai temetésének napja az izgalom és feszültség legmagasabb fokát jelenti a román fővárosban. A légió méltó keretet akart adni, volt kapitánya temetésének. Mindenfelől ezrével érkeztek a vidéki légionisták a román fővárosba. Mintegy tizenötezeren jöttek az ország különböző részeiből. Attól tartanak, hogy Codreanu temetését a légionisták fel akarják használni terveik végrehajtására. A jelszó most: a teljes bosszúállás.

Antonescu mindent megtesz, hogy rendet biztosítsa. Kiszívárgott hírek szerint a légionisták szerdára virradó éjszaka Bukarestben is megszállották a középületeket és péntekig kezükben tartották. Pénteken a kormány és a vasgárda között lejfolyt hosszú vita után, megegyeztek abban, hogy a középületeket átadják.

A vasgárdisták nem türnek katonai diktaturát

Bukarestből jelentik (Bud. Tud.) Antonescu államvezető további intézkedéseket tett a rend helyreállítása érdekében. Hosszas tárgyalást 30 tábornokkal, akik hűségnyilatkozatot tettek, Vasárnapra 10.000 légionistát várnak Bukarestbe. A nagyarányú felvonulásra való előkészület izgalomban tartja Bukarestet. Felnek a kilengésektől. A helyzet még mindig bizonytalan.

Bukarestből jelentik: A Politika jelenése szerint Antonescu parancsára három román hadosztály szállta meg Bukarestet. Nincs jelentés a Vasgárda újabb erőszakosságairól, lehetőséges azonban, hogy a vasgárdisták ma megkísérik végrehajtani a teljes bosszút, amelyre jelesküdték.

Jorga és Madgearu holttestét nagyon jól látszanak a gyilkos lövések nyomai. Jorga fejét két golyó járta át. A holttesteket Bukarest elővárosában, a belai temető kápolnájában ravatalozták fel. A kápolnában valóóság búcsújárás volt. Megjelent a ravatalnál a román tudományos akadémia küldöttsége is.

A középületek előtt, ahol eddig a vasgár-

disták teljesítették szolgálatot, most a hadsereg tagjai állanak. A távbeszélő központ előtt a Vasgárda a legkisebb ellenállás tanúsítása nélkül átadta a szolgálatot a katonaságnak. Antonescu rendeletére

megerősített esendőröcsapatok mentek brassókönyéki falvakba, hogy kinyomozzák Jorga és Madgearu meggyilkolásának körülményeit.

Codreanu ravatala előtt sok tízezer ember vonult el. A ravatal előtt éjjel-nappal papok imádkoznak. Codreanu rajongói már tegnap megkezdték a teljes böjtöt. A temetésig még vizet sem isznak.

Hivatalos helyen elismerik, hogy a szélsőséges vasgárdista tagokat letartóztatták. Egyik vasgárdista a ravatal előtt zöld ingben beszédet mondott arról, hogy Codreanu nagy hibát követett el, amikor 1935-ben nem tartott ki a forradalom megvalósítása mellett, pedig saját testvére megtagadta a katonai behívási parancsnak való engedelmséget és inkább a Vasgárda parancsának engedelmeskedett.

Kétszáz zsidót gyilkoltak meg Ploesti környékén

A Curentul megkezdte a meggyilkolt vasgárdisták névsorának közlését. Felhívja a közönséget, hogy mindenki jelentse be, ha meggyilkolt vasgárdistáról tud. Bukarestből és környékéről az utóbbi három nap alatt tömegesen menekül a lakosság. A menekülés még most is tart. Ugy látszik,

nagyon sok zsidót gyilkoltak meg, akiknek névsorát még nem tették közzé.

A nyugtalanság főfészke Ploestiben és az olajvidéken volt, ahol eddigi jelentések szerint 200 zsidót és baloldali érzelmű embert gyilkoltak meg. Kétségesnek tartják, hogy Antonescu végre tudja hajtani azt a szándékát, hogy kormányába bevonjon néhány tábornokot. A Vasgárda ezt a kísérletet katonai diktaturának tekintené, amit nem hajlandó eltűnni. Antonescu legnap este folytatta megbeszéléseit a tábornoki

karral, mely felajánlotta segítségét a nyugalom helyreállítására.

Hivatalos körökben erőlyesen cáfolják azt a hírt, hogy újabb német csapatok érkeztek volna Romániába.

Bukarestből jelentik (MTI): Antonescu elrendelte, hogy a hadsereg kölcsönintézetében töröljék az összes adósságot, amely a tisztteket és altisztteket terheli.

TESTÜLETILEG JELENT MEG A ROMÁN TUDOMÁNYOS AKADEMIA JORGA TEMETÉSÉN

Belgrádból jelentik: A Vreme jelentéi Bukarestből: Tegnap temették el Jorgát és Madgearut. Jorga temetésén a Román Tudományos Akadémia testületileg jelent meg. Madgearu sírjánál megjelent a nemzeti parasztpárt vezetésége, élén Maniu Gyulával, aki gyászbeszédet mondott. Érdekes, hogy Madgearu temetésére kivonultak a román hadüskola tiszti tagjai is.

- Voltam szemorvornál,
szemüveget nem írt,
Krypton lámpát ajánlott!

Kíméli a szemét
a Tungstám
Krypton lámpa —
és kevesebb áramot
fogyszít.

Németország, Olaszország és Spanyolország megbizottai is résztvettek Zelea Codreanu temetésén

Bukarestből jelentik (MTI): Codreanunak és 13 agyonlőtt társának holttestét a román főváros Ilie Gorge templomában ravatalozták fel, ahonnan szombaton délelőtt elkísérték utolsó útjára. A gyászszertartás napján egész Romániában szünetelnek a színházi előadások, ezenkívül a zenére is tilalmat rendeltek el. A szórakozóhelyeket bezárták. Az iskolákban nincs előadás.

Már a kora reggeli órákban zöldínges légionáriusok, díszcsapatok vonultak fel a templom felé. A gyászszertartáson megjelent Antonescu zöldíngesben, Horia Sima helyettes miniszterelnökkel, valamint a kormány valamennyi tagjával. Ott volt a hadsereg és az állam minden magasrangú tisztje és tisztviselője. Németországot a gyászszertartáson Baldur von Schirach birodalmi vezető és helytartó képviselte, aki Hitler koszorúját vitte a ravatalra. Bohle körzetvezető a nemzeti szocialista párt nevében vett részt a temetésen és Hess Rudolf, a Führer helyettesének koszorúját tette le a koporsóra. Olaszországot a bukaresti olasz követ képviselte, aki a Duce nevében, a spanyol követ

Franco megbízásából helyezte koszorút a ravatalra.

Az előkelőségek jelenlétében fényes papi segédlettel végzett gyászszertartás után a menet a városon át elindult a Zöld Ház felé. A gyászmenet harangzúgás közben vonult végig az utcákon. Az útvonalat nagy tömeg lepte el. A Legionáriusok tartották fenn a rendet. A Brătianu-téren hatalmas felirat van: „Corneliu Zelea Codreanu — Jelen!” szavakkal. A menet a Basarab és a Grivita útvonalon haladt a Zöld Ház felé.

Bukarestből jelentik (Orient Rádió): A külföldi sajtóban megjelent alaptalan híresztelésekkel ellentétben egész Romániában nyugalom van.

A légionárius mozgalom továbbra is arra törekedik, hogy az eljárásokat szigorú feyelemben és a törvényes rend keretében folytassák.

Jól értesült körök a legerélyesebben cáfolják azokat a híreszteléseket, hogy növekedett a Romániában állomásozó német csapatok létszáma. (MTI.)

Nagyrománia megszületésének évfordulóját ünneplik Gyulafehérvárott

Bukarestből jelentik: A Nemzetközi Sajtótudósító jelentése szerint, a szombati gyásznep után vasárnap Gyulafehérvárott hivatalos ün-

Ertesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a **legszebb mintakollekció**

Budapestről megérkezett, melyből a legkényesebb igényeket, első osztályú munkával,

legolcsóbban kielégíték.

Balog József szabó,

Nagyvárad, Teleki-u. 40.

nep lesz, amelyen Nagyrománia megszületésének 22. évfordulóját ünneplik. 1918. december 1-én Gyulafehérváron az ugynevezett nemzetgyűlés kimondta Erdély bekebelezését. Az ünnepsége az idén a Vaszárda rendezi. Ott lesz Antonescu és Horia Sima is. Mind a kettő beszédet mond.

LEMONDOTT A LONDONI ROMÁN KÖVETSEG SZEMÉLYZETE

Londonból jelentik (Reuter.) A londoni román követség személyzetének legnagyobb része lemondott. A lemondások — mint mondják, — a legutóbbi kivégzések miatt történtek. (MTI.)

Névnapijából üdvözölte a város Hlatky Endre főispánt

Nagyvárad. Saját tud. Szombaton délelőtt a városháza tisztviselői körbe dr. Soós István polgármester vezetésével felkereste dr. Hlatky Endre főispánt, akinek névnapijából szerencsekívánatait fejezte ki és egy virágcsokrot nyújtott át neki. Dr. Soós István polgármester köszöntőjében a következőket mondotta:

— Egy olyan főispán névnapiját ünnepljük, aki velünk összeforrott, akinek tisztelet és szeretet övez és aki olyan légkört teremtett meg közöttünk, amely legszebb záloga a jövő munkájának.

A főispán válaszában kifejtette, hogy első ízben üdvözlik ilyen névnapijából. Tekintsék a tisztviselők úgy, mintha egy közös családhoz tartoznának és teljes bizalommal forduljanak hozzá hivatali és családi ügyekben egyaránt.

Házbérfizetésnél is a harmincas lei átszámítási kulcs érvényes

A polgármesteri hivatal közli: A miniszterelnökség folyó hó 25-éről kelt 458—1940. f. v. kmh. számú értesítése folytán tudomására hozzuk a város közönségének, hogy a lei átszámítási kulcsa a házbérek fizetésénél is 30, s így az e tárgyban korábban kiadott intézkedés hatályát veszítette.

Kedvezményes utazás a Kölcsey ünnepségre

Nagyvárad thj. város polgármestere 40139—1940. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom a város közönségének, hogy a „Kölcsey Emléknepok Országos Nagybizottsága” a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatóságával karöltve, a magyar nemzet egyik nagy fia születése másfél százados évfordulóját megfelelő módon akarja ünnepelni.

Az ünnepségek központja a Nemzeti Múzeumban december 7-től 17-ig rendezett emlékkiállítás és a december 8-án tartandó ünnepi előadás.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ún. kedvezményes oda s visszautazási jegyeket engedélyezett az egész ország területére, mely jegyek az IBUSZ összes vidéki fiókjainál kaphatók.

Nagyvárad, 1940. november 29.

Dr. Soós István,
polgármester.

Hatása csodálatos!

Sovány Ön?

Nem szép és nem egészséges a túlzott soványság.

Betegnek, bánatosnak és csunyának látszik

„HERKULES” táppor használata teljesen megváltoztatja. Egészséges, üde arcszínt kap. Formás, szabályos alakot varázsol. Hölgyeknek, uraknak és gyermekeknek egyaránt hatásos. 1 doboz ára 3 p. 2 doboz 5 p. 3 doboz 6 p.

Megrendelhető:

„VALERIA”

kozmetikai és vegyi cikkek

Dudás Sándorné

Budapest, VI. Szondy ut 22, F. 2.

E. M. Sz. O.

Szűkebb keretek között már városunkban is elindult az a munka, amely az Emszo (Egyházközségi munkásszakosztály) keretein belül a dolgozók társadalmi megszervezését és világnézeti nevelését tűzte céljává a korhadó liberális kapitalista rendszer túlkapásai ellen és a világnézeti dűlő csatája között.

A hétfőn kezdődő előadások előtti szükségnek találjuk egy pár szóban ismertetni a mozgalom célkitűzéseit, hogy bizonyos felkészültséggel vegyünk azon részt. Elsősorban fel-emeljünk szavunkat a szabad egyének szabad versenyén felépült gazdasági rendszer ellen, amely csak a saját önző érdekeit tartja szem előtt és a nagytömeget kizsákmányoló gazdaságpolitikájával a dolgozók millióit proletársorsba süllyesztette. Az Egyház felemeli szavát a liberalizmus vallást félredobó, társadalmat bomlasztó és a család alapjait megingató rendszere ellen, amely a túlzott szabadság hirdetése mellett megfosztotta az embert az Istentől kapott szabadság és életlehetőségeitől. A liberalizmus terhére írjuk azt is, hogy a társadalom szerves egységét lerombolta, egymással szembenálló pártokra szaggatta és állandósította az osztályharcot. Intézményesen züllesztette a családot. Néhány tőkehatalmasság kezébe játszotta a gazdasági élet fölött való hatalmat, amely szarnoki önzéssel intézi osztályok és nemzetek sorsát. Mindezeket összevetve látjuk, hogy az itt leírt szomorú eredmények megnyire ellentétben állanak Krisztusnak az evangéliumokban leírt akaratával s ha ezeken változtatni akarunk, ezt csak úgy tehetjük meg, ha szerves egységbe tömörülünk és úgy vesszük fel a harcot azok ellen, akik most az új világ hajnalán is görcsösen ragaszkodnak a múltak tévedéseire vagy beléjük rögződött bűneikhez.

Az Emszo táboraiba hív minden dolgozó magyar testvért, akinél a kereszténység nemcsak anyakönyvi kivonatokban nyilvánul meg, hanem meggyőződés.

Új társadalmi rendet akar építeni a régi romjain!

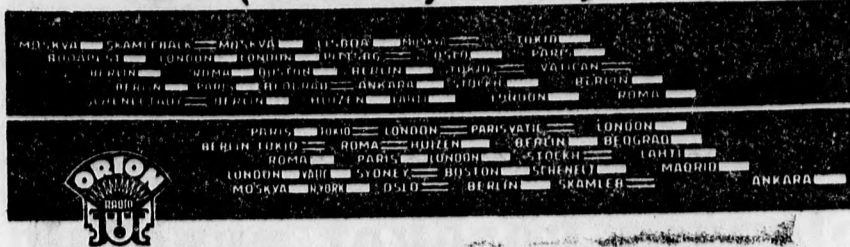
A „szabad erők szabad játékból” nem általános jólét, hanem egyesek óriási gazdagsága mellett milliók nyomora, társadalmi harcok sorozata fakadt. Ezért a gazdasági erők irányítását akarjuk, hogy abból milliók jóléte és a társadalom békéje származzon. A gazdasági élet irányításában a munkát illeti az elsőség, a tőke és munka harcában a munka mellett kell állnunk.

Végző cél: krisztusi alapon álló szociális Magyarország újjáépítése a Kárpátok és a Duna medencéjében.

Vannak, akik az egész mozgalmat elméleti próbálkozásnak minősítik. Ezek meggondolhatnák P. Varga László szavait: „Ne feledjük, hogy a marxizmus valaha egy csomó cikk, néhány vaskos érthetetlen könyv és egy kiáltvány volt és ma a történelem egyik legsúlyosabb tényezője.” Ha ez a rendszer és annak csökevényei, melyek annyi országot döntöttek már romlásba, tömeget tudott megmozgatni és irányítani, mi bízunk abban, hogy Magyarországon a liberalista tanok helyébe a Quadragesimo anno, Marx helyett pedig Krisztus fog a nép lelkében tért hódítani. (M. Gy.)

Egy biharmegyei magyar köznemes példamutatása

Nagyvárad. Saját tud. Igazi nemes, példamutató bizouyságot tett szociális megértéséről és szegénysorsú embertársai iránt érzett gondoskodó szeretetéről az egyik biharmegyei nagyközség. Biharpüspökiről van szó, arról a községről, amely két keserves évtizeden át határállomás volt a most már szétrombolt trianoni határon. A község gazdái, az átvonuló honvédségtől kapott szálláspénzeket összegyűjtötték és az egész összeget: 1400 pengőt följánlották a szegények fölségélyezésére. Biharpüspöki magyar gazdáinak ez az őszinte szívből fakadó nemes tette megérdemli a dícséretet s megérdemli, hogy követendő példának állítsuk.

SÁVNYUJTÓ
(Bandspread)

A rövidhullámú állomások beállítása eddig lassu, évtizedes hangolást kívánt. A sávnnyújtó az állomásokot annyira széthúzza a skálán, hogy a beállítás ugyanolyan könnyű, mint akár középhullámon. A fenti kép a 177-es ORION csúcscsúper skálájának egy részét: a 20 és 30 m-es nyújtott sávokat ábrázolja. A behangolás helyének állandóságát temperatúrakompenzáció biztosítja.

ORION 177

Bemutatja FÜLÖP KÁROLY rádió és elektromechanikai vállalat.

Bemutatja a „MUSICA” Rácz Ernő cég, Rákóczi-ut 9.

Szovjet-Oroszország közölte Angliával,
hogy nem óhajt vele egyezményről tárgyalni

„Moszkvát nem érdekli az angol egyezménytervezet” — jelentette ki a helyettes külügyi népbiztos

A Mai Nap Londonból nyert értesülése szerint a szovjetkormány közölte az angol kormánnyal, hogy nem óhajt egyezményről tárgyalni Angliával. Ez az oka annak, hogy választ sem ad az angol kormánynak október 22-iki javaslatára. Maiesti londoni szovjet nagykövet szerdán ellátogatott a külügyminisztériumba, ugyanakkor Moszkvában Visinszki helyettes orosz külügyi népbiztos az angol nagykövettel tanácskozott, aki előtt kijelentette, hogy az angol egyezménytervezet nem érdekli a szovjetkormányt. Ugyanakkor azonban kö-

zölte, hogy Anglia haladéktalanul szolgáltassa ki a balti államok négymillió fontsterling értékű aranykészletét, szolgáltassa ki az angol részből lefoglalt 40 lett és észk hajót, végül haladéktalanul szüntesse meg a balti államok londoni követéseit.

AZ ANGOL NAGYKÖVET SERRANO SUNERNÉL

Madrid. Reuter. Hoare angol nagykövet csütörtökön felkereste Serrano Sunert. Pénteken ismét tanácskozott vele.

Amerikában csak a magántőke nyujthat
pénzbeli segítséget Angliának

Newyorkból jelentik (Reuter): Kennedy, Amerika londoni nagykövete angol lap tudósítók előtt kijelentette, legfőbb törekvése, hogy Amerika kívül maradjon a háború. Kezdetből fogva ellenezte Amerika belépését a háborúba. Befejezésül ezt mondotta:

— Minduntalan azt kérdezik tőlem: „Mit gondol, megnyeri-e Anglia a háborút, vagy pedig elveszíti?” — Ki tudná ezt megmondani, ha nem ismeri Németország erejét?! (MTL)

Milánóból jelentik (Stefani.) A Popolo d'Italia Lothian nagykövete a Fehér Házban előterjesztett újabb kölcsönkérelmével kapcsolatban hangoztatja, hogy a Johnson-törvény eltiltja új hitel engedélyezését olyan országnak, amely nem fizette meg régi adósságát. Ezek közé tartozik Anglia is. Még ha a törvényt el is törölnék, csak a magántőke nyujthat pénzbeli segítséget Angliának. (MTL)

Washingtonból jelentik: Marshall tábornok, vezérkari főnök a Reuter Iroda jelentése szerint pénteken este a nemzetvédelemről beszélt. Jelenleg — úgymond — félmillió katonát képeznek ki. Ez a szám azonban rövidesen eléri a 800.000-et. (MTL)

SZOVJET-AMERIKAI TÁRGYALÁSOK
A KERESKEDELMI KAPCSOLATOK
JAVÍTÁSÁRÓL

Washingtonból jelentik (Reuter): Sumner Welles egy sajtóértekezleten bejelentette, hogy szerdán a szovjet nagykövettel folytatott ba-

rati megbeszélést, amely véleménye szerint konstruktív volt. A diplomáciai megbeszélést lehetőleg tovább folytatják. Ennek alapján a két ország kereskedelmi kapcsolatai megjavulnak. (MTL)

A SZOVJET HATMILLIÓ EMBERT
KÉPEZETT KI A KÉMIAI HÁBORÚ
ELLENI VÉDEKEZÉSRE

Belgrádból jelentik: Moszkvából jelenti a Politika: Tegnapi kimutatás jelent meg a Szovjet passzív védelmének megszervezéséről kémiai háború esetére. 36.000 helyi szervezetet létesítettek 6 millió taggal, akik különböző tanfolyamokat hallgattak, ahol az esetleges kémiai, illetve gázháború esetén teljesítendő szolgálatra tanították be őket.

Tánciskola

December 1-én este 7 órakor magas színvonalu

TANCSZALONT

nyitok a Sall Ferenc utca 9. szám alatt Magyarházaiban a válogatott keresztény magyar ifjuság részére, kitűnő zenekar, magyar klasszikus és modern táncok. Zártkörű csoportok.

Beiratkozás minden este 7-9 között ugyanott
Havadi Nagy Mártonné

Uj vezetés alatt
megnyitottam a volt Schwartz Farkas régi

fűszer és csemege kereskedést,

melyet felszereltem bőven áruval. Allok rendelkezésére a n. é. közönségnek és szives pártfogását kérem

Bordás István

Angolszász köröket nyugtalanítja a ma életbelépő japán-kínai szerződés

A nankingi kormány hozzájárult, hogy a japánok szabadon kereskedhessenek Kínában. — A kínaiak többsége a békét akarja

Sanghájból jelentik: (NTI.) A ma életbelépő japán-kínai szerződés egy bevezető részből és 9 rövid paragrafusból, valamint a szerződéshez csatolt két pótegyezményből áll, amely öt cikkelyt tartalmaz. A szerződés a kölcsönösség és egymás felségjogának elismerésén alapszik.

Sanghájból jelentik: (Stefani.) A nankingi kormány és Japán szerződéséről a Sanghái Times megállapítja, hogy az aláírás elsőestéjén olyan hírek terjedtek el, melyek szerint minden erőfeszítés megtörténik a béke megkötésére Tokió és a csungkingi kormány között. Csangkaisek folytatni akarja a háborút minden áron, de Vangesungvei és a kínaiak többsége a háború befejezését kívánja. (MTI.)

Sanghájból jelentik: (NTI.) Sangháj kül-

földi köreiben nagy figyelmet keltett a nankingi kormány szerződésében megállapított elvi hozzájárulás ahhoz, hogy a japánok a jövőben szabadon választhassák meg lakóhelyüket és szabadon kereskedhessenek Kínában. A kínai törvény szerint ugyanis külföldi csak bizonyos területen tartózkodhatnak és kereskedhetik. Ez eddig olyan államok polgárait is vonatkozott, akik lemondtak területenkívüliségi jogaikról. Angolszász körök kifejezésre juttatják aggodalmukat, hogy a kereskedelem lebonyolításában hátrányok származhatnak rájuk a területenkívüliségből, azonkívül az említett szerződés záradéka értelmében a nankingi kormány cselekvő politikájának kiindulópontja a területenkívüliség megszüntetése lesz. (MTI.)

A városházán intézik a nyugdíjasok, hadirokkantak, hadiárva és özvegyek átmeneti járandóságának kiutalását

Nagyvárad. Saját tud. A visszacsatolt erdélyi országrészen tényleges szolgálatot teljesítő volt román nyugdíjasok, árva, hadiözvegyek, hadirokkantak átmeneti utalványozása tárgyában a hivatalos lap erre vonatkozó 3003/940. P. M. rendeletéből az alábbi kivanatot közöljük:

1940 december elseji hatállyal a rendelet 1. szakaszának a), b), c), d) pontjaiban kimondja, hogy mindazok a tényleges szolgálatot teljesítő alkalmazottak, nyugdíjasok, hadirokkantak, özvegyek, árva, kiknek nyugdíjilletményét (járandóságát), ezelőtt a román állam, városi vagy községi intézmény, közalapok, vagy közintézmények intézték illetményüket, nyugdíjukat átmeneti járandóság címén ezután is megtartják.

Az átmeneti járandóságban csak azok részesülnek, akiknek állomáshelye 1940 augusztus 30-án a visszacsatolt területen volt, fogadalmat tettek és állandó lakhelyük Magyarország területén volt.

A nyugdíjasok, rokkantak, árva és özve-

LANA R.T.
nagykereskedés

Budapest, Deák Ferenc-utca 16

Belföldi és külföldi férfi- és női gypjuszövetek és bélésárúk nagy választékban

gyek részére átmeneti járandóságként a tényleges szolgálattal egybekötött azok a nem terhes illetmények járnak, amelyek őket 1940. augusztus 30-án az érvényben volt román jog-

Akar jól étkezni, szórakozni, családi és társas összejövetelt rendezni a

„Kaszinó“

Étterem-ben

Szaniszló u. 1. (volt Unio club)

szabályok szerint megillették.

A rendelet 2-ik szakasza kimondja, hogy a nyugdíjasok, hadirokkantak, özvegyek, árva illetményét vagy járandóságát a román állam után a magyar állam fizeti.

Ez igények érvényesítése céljából az érdekeltek lakóhelyükön személyesen kötelesek jelentkezni. A jelentkezés alkalmával az illetők vigyék magukkal nyugdíjkönyveiket, vagy a legutolsó havi postautalvánnyal kötelesek jelentkezni.

A községi vagy városi tisztviselő a nyugdíj megállapítása után kimutatást készít s azt utalványozás végett minden hó 5-ig felterjeszti a Központi Illetmény Hivatalhoz.

Ezek szerint a nyugdíjasok, hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva átmeneti járandóságát Nagyváradon ezután a városházán intézik.

Etessük a madarakat!

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Magyar Ornitológusok Szövetségének elnöksége kéri a közönséget, hogy a beálló havazásra való tekintettel etesse a madarakat. A cinkeféléket olajos magvakkal, a rigóféléket hússal és levessből kikerülő sárgaréppával lehet táplálni. Kenyeret semmiestre ne adjanak nekik, mert attól megbetegednek.

Wacha János
kalaposmester
BUDAPEST

IV. Muzeum-körút 43

Ha ismét jó kalapot óhajt hordani, forduljon bizalommal hozzám. Óriási választék, szolid, előzetes vizsgálat, szigorúan megszabott olcsó árak. — Magyarország legnagyobb és legrégibb férfialap-zakülete. — Különlegességek: magyar kalapokban.

Négynapos hajszá után fogták el a sorozatos váradai rablótámadások tetteseit

Kihallgatta és vizsgálati fogságba helyezte a rendőrség a veszedelmes betörőket

Nagyvárad. Saját tud. Beszámoltunk azokról a sorozatos és vakmerő rablótámadásokról, melyek az utóbbi napokban rettegésben tartotta a város lakosságát. A rendőrség négynapos hajszá után végül is ártalmatlanná tette a veszedelmes betörőket, akik vidékről jártak be Nagyváradra s itt a Körös-utca 16. szám alatt volt a főhadiszállásuk.

A tettesek Tarján György, Perei Ferenc, Nagy Zoltán, Gondos Ferenc, Gónczi Sándor és Stürmer József beismerték a Ghirlea Demsterné, dr. Klein Gyula és Bungó György (Brenner Dezső) féle revolveres rablótámadásokat, melyekről lapunk részletesen megemlékezett. Ezenkívül több álkulcsos betörést vallottak be. Behatoltak Koszta Józsefné Sztaroveszky-utca 5-a szám alatti lakásába, onnan 2000 pengő értékű ruhaneműt és 600 lei készpénzt raboltak. Álkulccsal felnyitották Goldföder József Szent László-tér 5. sz. lakását, innen 1000 pengő értékű ruha- és fehérneműt loptak el. Sibera Sámuel Kapuczinus-utcai lakásáról 400 lei készpénzt és körülbelül 1000 lei értékű ruhaneműt csomagoltak egy ott talált bőröndbe s azt magukkal vitték. Dr. Popovics Liviusz Szent László-tér 7. sz. alatti lakásába szintén álkulccsal hatoltak be, onnan párnákat ágyneműt és élelmiszert loptak. Zimmermann Pinkász rabbi zárda-utcai lakásából egy vég selymet és egy bseborát emeltek el, végül Vadas Jenő Nyomda utca 10. szám alatti házából akartak lopni, de a cseléd észrevette a betörőket, akit revolverrel megfenyegettek, azután elmenekültek.

Az elrabolt holmik nagyrésze megkerült.

Frenczel Sándor
üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Épület üvegezés
Képkerekezés

Nagyvárad, Szt.-János utca 44
Telefon: 19-13

Balkáni helyzetkép

Írta: Csiszár Béla

Az elmúlt napokban ismét a Balkán lett a nemzetközi politika ideggöcpontja. A diplomáciai tárgyalások megsűrösödtek, a különböző délkelet-európai fővárosokban s különösen Szófiában lett lázas a légkör. Míg bolgár kormánykörökben egymásután adták ki a különböző cáfolatokat a külföldi híresztelésekre, amelyeket dicséretreméltó buzgósággal terjesztett az angol Intelligence Service, a diplomáciai képviselők egymásnak adták a kilincset Filov miniszterelnöknel, Popov külügyminiszternél és magánál Boris királynál is. Szófiában járt a berlini bolgár követ, a moszkvai külügyi népbiztosság főtitkára, nemrégiben Papen ankarai német nagykövet tárgyalta hazatérőben hosszasan a bolgár államférfiakkal, s mire ez a cikk megjelenik, tán már török részről is járt közvetítő a bolgár fővárosban. Kétségtelen, hogy Bulgária körül most az utóbbi héten egyre érthetlenebb ese-

olvasó előtt közismert. Bulgária visszakövetelt Görögországtól tráciai birtokát, amely függetlensége kivívása óta egészen a világháború végéig tulajdonában volt s a görögök mindössze tizennyolc éve tartják kezükben. Ez a keskeny területsáv — nem több hétézer négyzetkilométernél — ott terül el Bulgária déli határa és az Egei-tenger között. Bulgáriát népi történelmi és gazdasági jogon is megilleti ez a parti sáv; ez a legtermészetesebb kijárója az Egei-tengerhez, illetve a Földközi tengerre, gazdasági forgalmának nagyrésze azt itteni De-deagacs-kikötőn keresztül bonyolította le a háború végéig; a bolgár vasúthálózat főútjára ide torkollik, a terület lakóinak többsége évtizedeken keresztül bolgár volt s csak az újabb időkben végrehajtott magyarányu betelepítések változtathatták meg a görögök javára az arányt.

Jellemző, hogy a görögök annakidején egészen érdektelenül viselkedtek ebben a kérdésben, sőt a világháború elején még azokat a tráciai városokat is felkínálták a bolgároknak, amelyek birtokukban voltak, csakhogy melléjük álljanak a központi hatalmakkal szemben. A háború végén az ántant azután a görögöknek ítélte ezt a területsávot, hogy meghálálják Venizeloszéknek segítségüket és melléállításukat. Még érdekesebb, hogy a tráciai terület visszadását nem is annyira görögök, mint inkább a törökök ellenzik. Törökország ugyanis attól tart, hogyha a bolgárok kijutnak az Egei tengerre, a görög-török kondominiumnak tartott tengeri övezet megszűnnék kizárólagos sajátjuk és tulajdonuk lenni és a bolgárok hathatósan veszélyeztetnék a Dardanellák birtoklását. Európai szárazföldi birtokuk is veszélybe kerülne meggyőződésük szerint, mert Bulgária ebben az esetben nyugatról is körülölelhetné ezt a területet. Ezért van azután az, hogy Bulgária esetleges hadbalépését vagy revíziós mozgalmát török részről olyan idegesség kíséri s Ankarában fenyegetőznek, hogy Bulgária megmozdulása esetén azonnal megindítják a háborút. A görögöknek kétségkívül jól jönne a török hadbalépés, hiszen már az olaszokkal való konfliktusba keveredésük elején mindent elkövettek, hogy Törökországot rávegyék a beavatkozásra. A két ország közt létrejött kölcsönös segélynyújtási szerződés értelmében erre reményük is van, ha Bulgária fegyveresen lép fel.

Valószínű, hogy a bolgárok nem várnak, nem akarnak sokáig várni igényük kielégítésével. Az volt tehát a kérdés, milyen módon lehetne a békés megoldást előnyben részesíteni. Bulgária tengelybarát politikát követ, de tartózkodó és óvatos is. Nem lehetetlen, hogy Moszkva ezen a ponton vélte legalkalmasabbnak beavatkozni a dolgok fejlődésében: kapcsolatai Törökországgal jók és most kevés olyan dolog van, amit a törökök meg ne tennének a béke és együttműködés reményében — Moszkvának. Ha a Szovjetunió el tudná érni, hogy Bulgária békés revízió útján jusson birtokába eltulajdonított égei-tengermenti területének, ezzel kétségkívül erősen emelné befolyását Szófiában, vagy legalább is egyensúlyozna ott más hatásokat. Gondoljuk meg, milyen helyzet állna elő ebben az esetben a görög és török viszonylatban és máris előttünk áll annak a bo-

menyek történetek s az említett látogatások ezt az áthatolhatatlan homályt még növelték. A múlt héten még úgy tudták nemzetközi körökben, hogy Bulgária is csatlakozik Magyarországhoz, a háromhatalmi egyezményhez s Szófiából a bolgár kormányférfiak hétfői berlini utazásáról elterjedt sajtóhírt nem is cáfolták. A hír három-négy napig tartotta magát s akkor is Rómából és Berlinből lötték le, miután Szófiában semmiféle előkészület nem volt látható az utazásra.

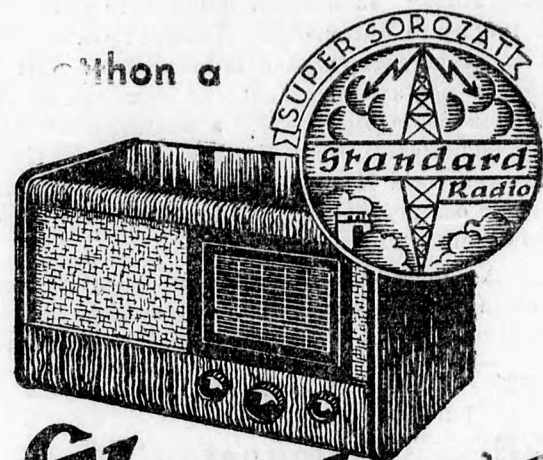
Beavatott diplomáciai és sajtóköri körökben azt állítják, hogy Bulgáriának valóban szándékában is állt a csatlakozás s Boris király berlini rangrejtett útja alkalmával ezt állítólag meg is beszélte Hitler vezérrel. Mi történhetett tehát a háttérben, hogy Bulgária megváltoztatta magatartását? Jólértesült forrásból hangoztatják, hogy Molotov berlini útja után került sor Magyarországhoz csatlakozására s Bulgária csatlakozási szándékának kinyilvánítására is. Közben történtek egyes események, változások a balkáni hadihelyzetben, a görög-olasz hadműveletekben, azonkívül Törökország is egészen kivételes és fenyegető rendelkezéseket helyezett életbe. Valószínűnek tartják, hogy Szófiát nemcsak ezek állították meg azon az úton, amelyen önszántából a déldobruzdai kérdés elintézése után elindult. Kétségkívül közrejátszhattak angol befolyások, azonkívül más nagyhatalmi hatások is. Nemzetközi sajtóköri körökben sokat emlegetik a szovjetorosz külügyi népbiztosság főtitkárának szófiái tárgyalásait, bár ugyanakkor utalnak arra is, hogy a Szovjetunió mindig a bolgár igények kielégítése mellett nyilatkozott s ugyanezt tette most a külügyi főtitkár is. Ez a bolgár követelés — azt hiszem — a legtöbb

2 óra hosszat nagy élvezet

viszont

hosszú során át
szórakoztatója

Standard
RADIO

Bemutatja a

„MUSIC“
Rácz Ernő cég, Rákóczi-ut 9.

Bemutatja **Fülöp Károly**
rádió és elektromechanikai vállalat

Megérkeztek az új világmárkás magyar rádiók
Philips, Telefunken, Standard, Orion óriási választék.

Bemutatja: **Bodor László**
rádió és műszaki szaküzlete
Szent László-tér 1 sz. — 6 és 12 havi részlet

nyolult és szövevényes diplomáciai játéknak több világos részlete, amely holnap épen olyan erővel fog folyni a Balkánon, mint ahogyan ma és tegnap folyt. A „téli hadjárat“ nagy eseményei — legalább is diplomáciai téren — itt, a Balkán déli és délkeleti szögletében várhatók.

Erdélyi Bank R. T. Kolozsvár nagyváradi fiókja

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Budapest leányintézete

Foglalkozik a Banküzlet minden ágával. Betéteket a legjobban gyümölcsöztet. Kölcsönöket a legjutányosabban folyósít. Import-Export ügyleteket finanszíroz.

Meghülés?
Fájdalmak?

Magyar gyártmány!

Causyth
tabletta

Minden gyógyszerárban kapható!
20 TABLETTA ÁRA 3.40 P.

Kérdezze meg orvosát!
Gyártja: Ternajgó gyógyszerár, Budapest, Szent Gellért gyógyfürdő.

Megkezdte működését a nagyváradai postaigazgatóság

Erdélyi Géza dr ünnepélyes keretek között vette át a postaigazgatóság vezetését

A nagyváradai postaigazgatóság szombaton megkezdte működését. A megnyitó ünnepségen Kuzmich Gábor dr m. kir. postavezérigazgató is megjelent. Ott volt még a postavezérigazgatóság részéről dr Rácz Alfonz postafőigazgató, a postavezérigazgatóság személyzeti osztályának vezetője, Uj György postaműszaki főigazgató és a m. kir. posta szervezési osztályának képviselőjében dr Pázmány Ödön postatanácsos.

A megnyitóünnepség az úri-utcai postapalota másodikemeleti dísztermében folyt le, amelyet ebből az alkalomból virágokkal és nem-

tekkel kezelt fogott és barátságosan elbeszélgetett velük.

Az ünnepélyes megnyitás alkalmából a nagyváradai postaigazgatóság díszes emlékkönyvet fektetett fel, amelybe a megnyitás alkalmából elsőnek Kuzmich Gábor dr írta be nevét.

Délben a Katolikus Körben díszebéd volt.

Letétbe kell helyezni a román államadóssági kötvényeket

A Budapesti Közlöny 1940. november 27-i 270. számában megjelent 8020/1940. M. E. sz. rendelet értelmében a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi országrészek lakó vagy ott székhellyel bíró személyek és cégek — az utóbbiak akkor is, ha jogi személyiségük nincs — továbbá a külföldi és az ország egyéb területén székhellyel bíró cégeknek a visszacsatolt területen levő telepei (fiókjai, képviselői) kötelesek a román királyság, továbbá a román királyság önálló jövedékpénztára (Cassa Autonomă a Monopolurilor Regatului României) által az 1940. évi augusztus hó 30. napja előtt kibocsátott s tulajdonukban levő államadóssági címleteket a hozzájuk tartozó szelvényekkel és szelvényutalványokkal együtt az 1940. évi december hó 20. napjáig letétbe helyezni. Ha az államadóssági címlet nincs a tulajdonos birtokában, vagy azzal a tulajdonos nem rendelkezik, a letétbehelyezés kötelessége a birtokost, vagy a címmel egyébként rendelkezőt terheli. — Az államadóssági címletek közül azok, amelyek zálogul, óvadékkul, vagy más hasonló célra szolgálnak, ezt a jellegüket a letétbehelyezés ténye által nem veszítik el és a letétbe helyezett címleteket a letétbehelyezésről kiállított elismerény helyettesíti. — Ha az államadóssági címletek valamely belföldi hatóság, vagy hivatal őrzetében, vagy külföldön vannak, ezt a tényt a címletek tulajdonosa köteles 1940. évi december hó 20-ig a Pénzüntzeti Központnak, Budapest, az előírt nyomtatványon bejelenteni. (A nyomtatvány a letétek átvételére jogosított alább felsorolt helyeken szerezhető be.) Felhívjuk az érdekeltek figyelmét arra, hogy akiknek az államadóssági címletek nincsenek birtokukban, hanem azokról csupán elis-

mervényük (nyugtájuk) van, úgy a címletek helyett az utóbbiakat kell letétbe helyezni.

A letétbehelyezés elmulasztása, büntető következményeket von maga után.

A letétek átvételére Bihar vármegyében az alábbi pénzüntzetek lettek felhatalmazva:

Nagyváradon: a Magyar Nemzeti Bank kirendeltsége, továbbá az Erdélyi Bank R.-T. fiókja, Bihar megyei Takarékpénztár és Gazda-

Minden jó kereszténynek kötelessége legyen, hogy férfit, fiú és gyermekruhát nálam vegyen

Szabó József

kész és mérték utáni férfiszabóság.

Hlatki Endre-utca 5. (v. Zöldfa-utca 3)

Feltűnően olcsó árak!

sági Bank, Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R.-T. fiókja, Magyar Általános Hitelbank fiókja, Nagyváradai Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság, Népszövetségi Hitelintézet Részvénytársaság, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank fiókja.

Élesden: Biharkörösvölgyi Takarékpénztár Részvénytársaság, Élesdi Bank Részvénytársaság.

Érmihályfalván: Bihar megyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank kirendeltsége.

Nagyszalontán: Nagyváradai Agrár Takarékpénztár R.-T. fiókja.

Székelyhídon: Érmelléki Takarékpénztár.

A letétek átvételére a fentiekben kívül még a m. kir. kincstári postahivatalok is fel vannak hatalmazva. A letétbehelyezés módzatairól felvilágosítás a fenti helyeken kapható.

Meghosszabbították a külföldi követelések és tartozások bejelentésének határidejét

Illetkes helyről nyert értesülésünk szerint a külföldi követelések és tartozások bejelentésére a 7.250-1940. M. E. sz. rendeletben megállapított november hó 30-i határidő, 1940. december hó 31-ig meghosszabbított.

35 perc Kolozsvar
70 perc Budapest
85 perc Marosvásárhely
repülőgéppel.

A Magyar Légiforgalmi Rt.

járatái télen is közlekednek.

Felvilágosítás: Horthy Miklós tér 5
Telefon: 11-17

zeti színű drapériával díszítettek fel. Az ünnepségen mintegy 300 postás jelent meg.

Kuzmich Gábor dr postavezérigazgató megfog szavakkal emlékezett meg beszédében a régi főigazgatókról, az igazgatóság vezetőiről, majd közvetlen szavak kíséretében átadta a nagyváradai postaigazgatóságot dr Erdélyi Géza postavezérigazgatónak, a nagyváradai postaigazgatóság vezetőjének. A továbbiakban kérte a Nagyváradra kirendelt tisztviselőket, hogy munkájukkal határozottan támogassák az új vezetőt, hogy a m. kir. posta a visszacsatolt Nagyváradon is hasznos és becsületos munkát végezzen. Ezután a szervezésben résztvevő közgazgatási tisztviselőknél mondott köszönetet fáradozásukért.

Erdélyi Géza dr igazgató, a nagyváradai postaigazgatóság új vezetője köszönetet mondott az iránta megnyilvánult bizalomért, majd kérte, hogy a szervezésben résztvevő tisztviselőket továbbra is őrizze meg a postaigazgatóság számára.

Az ünnepség után Kuzmich Gábor dr postavezérigazgató az összes tisztviselővel és altisz-

Mikulásra

vegyen csokoládét, cukorkát mely minőségben, árban utólréhetetlen.

Stühmer fiók Rákóczi ut.

Csanády György kérésére zárlatot rendeltek el a Székely Himnusz összes példányaira

Budapestről jelentik: Érdekes szerzői jogbitorlási perben hozott közbenszóló ítéletet Mikos dr. törvényszéki egyesbíró. A jogbitorlási pert Csanády György író, a rádió rendezője indította Karl Lajos dr. pécsi könyvkiadó, továbbá Szalánczy Elemér pécsi orvos és Kovács József egyetemi hallgató ellen. Karl dr. és társai ugyanis saját nevük alatt kiadtak egy székely himnuszt, amelynek a felperesi állítás szerint Csanády György író volt a szövegírója, míg a zenéjét az azóta elhalt Mihalik Kálmán volt egyetemi hallgató szerezte. Miután Karl dr. és két társa ezután is fenntartották állításukat, hogy ők a szerzők és a művet 1925-ben egy Katalin-napi estély alkalmából szereztek. Csanády György megindította az eljárást és eredeti lap-példányokkal igazolta, hogy a kérdéses költemény már 1922. évben megjelent a SzEFHE hivatalos lapjában. A bíróság Csanády György felmutatott bizonyítékai alapján elrendelte a Karl dr.-ék kiadásában megjelent mű összes példányaira a bírói zárlatot. A jogbitorlási per egyébként tovább folyik.

A keresztény nemzetgazdaság alapelvei

Írta: dr. Géresy-Léber János

A nemzetgazdaság vagy a nemzetgazdálkodás a szó nem tudományos, hanem gyakorlati megfogalmazása szerint: a nemzet összes gazdasági erőinek összefogása és együttműködése gazdasági javak előállítására, forgalombahozatalára és felosztására abból a célból, hogy ezen összefogásból és együttműködésből a nemzetnek, mint közösségnek a legnagyobb haszna, a nemzettagoknak pedig az aránylagosan elérhető legnagyobb fokú jóléte származzék.

Minden szó fontos ebben a meghatározásban.

A nemzet gazdasági erői nem érvényesülhetnek egymás ellen. Nincs és nem is volt soha igaza a liberális gazdasági rendszernek akkor, amikor szabad versenyt, szabad harcot hirdetett és valósított meg egy és ugyanazon nemzet gazdasági életén belül a különféle termelési ágak, továbbá egy és ugyanazon termelési ág különféle tényezői között. Harcból, ellenségeskedésből egyetlen jó sohasem származhatik. Mert amíg egyik fél gyarapszik és gazdagodik, addig a másik természetszerűleg alul marad. Legtöbbször azonban mind a két küzdő fél elvérzik.

Abban sem volt igaza a régi liberális gazdasági rendszernek, hogy csak a kiváltságos termelési ágakat, illetőleg gazdasági tényezőket kell védelemben részesíteni. A nemzetgazdaság helyes megfogalmazása és gyakorlati értelmezése szerint a termelést, forgalmat és fogyasztást és a termelési tényezők mindegyikét egyformán kell ápolni és védeni. Egyiknek háttérbeszorítása vagy elhanyagolása ártalmára van a többieknek is.

Minden gazdálkodásnak célja a közösség haszna. Az egyén a maga jólétét csak a közösség hasznában tudja igazán biztosítani. Ez a közösségi gondolat azonban nem kommunisztikus, hanem kollektív. Szemben a kommunizmussal és szemben a totalizmussal is a keresztény nemzetgazdasági rend értékét becsüli; érdekét, a jólétét és boldogulását szem előtt tartja.

Sokan ütköznek meg még mindig azon, hogy a nemzetgazdaság jellemzésére a keresztény

tény szót is használjuk. Hát van a gazdálkodásnak vallása? — kérdik felháborodással. Beszélhetünk-e közgazdasági értelemben katolikus földbirtokokról, protestáns tőkeről, zsidó pénzről és vagyonról?

Ha valaki a kereszténységben csak hitelveknek, vallási törvényeknek és parancsoknak összességét, szertartások formai meghatározását, elrendelését: imádságot, áhitatot, tömjénfüstöt, kegyelmi közvetítést stb. lát, — az előtt valóban érthetetlen a kereszténység fogalmának tágítása és kiterjesztése a földi élet dolgaira. Ha azonban a kereszténységet nemcsak mint „vallást”, hanem helyesen mint „világnézetet” is

fogjuk fel, ha hisszük, tudjuk és valljuk azt, hogy Isten törődik az emberrel földi életében is és nem közömbös számára az, hogy az emberek milyen úton és módon keresik önmagukban és egymás között a földi boldogulás és túlvilági üdvösség elérésének feltételeit, akkor természetesen és helyénvalónak fogjuk tartani azt, hogy a kereszténység irányítólag, szabályozólag hat az emberek világi életének formálása és rendezése körül is. Krisztus urunk szemében, aki azért is szállott a földre, hogy az emberek egymás közötti élete szebb, jobb, igazságosabb, emberségesebb legyen, nem lehet közömbös az, hogy a világon: a közéletben, gazdasági életben, művészetben, javak elosztásában és élvezetében az ő eszméi és törvényei érvényesülnek-e, avagy az Antikrisztusé. A kereszténységet, mint örök irányító eszmék, igazságok és parancsok erőmennyiségét bele kell tehát vinnünk a mindennapi életbe. A gazdasági életbe is! Szabad ezért, sőt kötelességünk keresztény nemzetgazdaságról beszélnünk, szemben azzal a másik gazdálkodási rendszerrel, amely a krisztusi alapelvek tagadásával egyesek meggazdagodására, milliók kizsákmányolására és így minden nemzet belső és külső romlására vezetett.

A kereszténység fogalmának a gazdasági életre való kiterjesztéséből következik, hogy a gazdasági életben nemcsak materiális erők is érvényesülhetnek. Kell, hogy érvényesüljenek! Itt fordul szembe ez a gazdasági rend a legélesebben a régi liberális-kapitalista felfogással. A szabadverseny apostolai és haszonélvezői azt tanították, hogy a gazdasági élet nem lehet tekintettel szellemi erkölcsi igényekre, mert benne csupán az anyag, a természet s a gazdasági élet vastörvényei uralkodnak. Ezzel szemben hirdetjük mi azt, hogy a gazdálkodás a maga elsődleges célját: az egyetemes jólétet csak akkor tudja biztosítani, ha aláveti magát az erkölcsi törvényeknek is.

A termelés tulajdonképpen nem más, mint a közösség szolgálata. A közösség szolgálata viszont áldozatokat kíván. Áldozat vállalására és viselésére pedig csak egy magasabbrendű élet-szemlélettel rendelkező, erkölcsi parancsoknak és törvényeknek engedelmessé tudó ember képes.

A gazdálkodás célja, amint ez meghatározásunkból kitűnik, — minél több gazdasági jónak előállítását és ezekben a javakban minél több embernek a részesítése. A liberális-kapitalista felfogás szerint a gazdálkodás célja a haszon

Korona filmszínház
volt Dorian mozgó
telefon 13-51

HALÁLOS TAVASZ

Főszereplők: Karády Katalin, Jávör Pál

Előadások d. u. 3, 5, 7 és 9 órákor. — Vasárnap d. e. 11 órákor matiné 60, 80 filléres és 1 pengős helyárral.

Vásároljunk a BAROSS SZÖVETSÉG tagjainál:

Székely üzlet!
Urmössy és Eördögh
férfi- és női szövetek, selyem, vászon
Budapest IV., Petőfi Sándor-u. 3. szám udvarban

Hálók, ebédlők, kombinált -zobák, fizetési kedvezményrel
Bertalanné
keresztény butorszállóban
Vidékre árajánlatot küld
BUDAPEST
Rákóczi-ut 82. I.

Vászon, fehérnemű, kelengye
Mössmer
cégnél
IV., Váci-utca 1.

Gyermekjátékokat

Bukács Kálmántól
(A hófehérkéhez)
IV. Egyetem utca 1.
Baba-klinika.

Weisz Frigyes
kegytárgyüzlete
Budapest, IV. Ferenciek-tere 3-4
Egyházi szobrok.
Kelyhek, Szentképek

Sport és ruházat
Wiva
SPORT
BUDAPEST IV., Türr-utca 7

Az Erdélyi hölgyközönséget szeretettel várja
Zsibory Nelly
ruhászállója
Budapest, IV. Bécsi-u. 5

Bundát szőrmét POREMBA
szücsstől
BUDAPEST IV., Károly-körút 28. Telefon

Fáth
harisnya, kesztyű
BUDAPEST, IV., Ferenciek tere 2. sz.

Bundák, ezüststrokák
Nagy választék! Olcsó árak!
Katzer Arpád
szűcsmester, udv. szállító
BUDAPEST VI., Nagymező-utca 25

RADNICS ALAJOS
Asztalos, butorkereskedő
Budapest VI., Király-u. 84
Üzem: IX. Knézits-u. 1.
Telefon: 222-767
Saját készítmény: Modern konyhabútorok, előszoba- és hálóberendezés, karlászék, rejtőmőr, szőnye, matrac, cselédszoba bútor. — Nagy választék! Olcsó árak! Kedvező fizetési feltételek!

volt, vagyis az a különbség, amely a termelési költségek és az eladási ár között mutatkozott. Ez a felfogás természetesen a tökéletes gazdasághoz és a munkás kiszármányolásához vezetett, mert az árkülönbözetet csak úgy lehetett biztosítani és nagyobbitani, ha a termelési költségeket, elsősorban pedig a munkabért csökkentették és ugyanakkor a fogyasztási árakat a lehető legmagasabbra emelték. Ugyanaz a társadalmi réteg szenvedte meg mind a kettőt. A dolgozó ember fizetett rá a munkabérek és a tisztviselői fizetések csökkenésére és ugyan ő volt kénytelen drága pénzen megvásárolni saját munkájának, saját véres verejtékének gyümölcsét.

Egyik legfőbb alapelve a keresztény nem-

Ne vegyen rádiót!

Várja meg a napokban megnyíló

Dobribán Jenő

rádió és villany szaküzletét
Kossuth Lajos-utca 7

zetgazdaságnak a magántulajdon újabb értékelése. A magántulajdon az emberi természet követelménye, minden fejlődésnek alapja és serkentője. *Eredményes gazdálkodás magántulajdon nélkül el sem képzelhető.*

Eddig velünk vannak a liberálisok is. Nyomban elfordulnak azonban tőlünk, míhelyt tovább magyarázzuk a magántulajdon és ilyeneket mondunk róla: *a magántulajdonban lévő dolgok használata nem korlátlan. Korlátozza a közérdek és másoknak hasonló természetű joga. A termelésből mindenkit csak annyi haszon illet meg, amilyen mértékben a termelésben részt vesz. Válságos időkben, azonfelül amikor sokan kenyértelemné válnak, amikor a nemzeti jövedelem megszűnik: a jövedelemelosztásban rendkívüli intézkedések is meg vannak engedve. Nincs például fölös jövedelemre joga senkinek akkor, amikor ezrek és százazrek éheznek!*

A termelési tényezők között új értékrend állapítandó meg. *Legfőbb termelési tényező a munka, mert a munkát élő ember szolgáltatja, aki egyben a nemzet sorsának hordozója is és akinek egyéni élete: megelégedése vagy jóléte a nemzet boldogulásának is biztosítéka.*

A munkabér a termelési haszonhoz kell, hogy igazodjék. Ezt írja elő a gazdálkodás ügy-

Hoepfnerne és Társa
Budapest IV., Haris-köz 2
függönyanyagok, butorkészítők, butorszállók, cipők, látyolók, női divatcikkek
Telefon: 187-508
Postatakarékpénztári csekk számlaszama: 12.405.

Nagyváradon
Óra — ékszer dísz tárgyak nagy választékban. Olcsó áron
Gierling János
Széchenyi tér 6. sz.

nevezett „vaslogikája.“ Tekintettel kell lenni azonban a munkás személyes körülményeire is. *Aki nemzetével szemben több áldozatot vállal: családot alapít és gyermekeket nevel fel, többet érdemel a nemzeti jövedelemből, mint az, aki önmagának élve és csupán a saját kényelmét szolgálva megfosztja a nemzetet élő értékállományának gyarapodásától.*

Munkához mindenkinek joga van. Munkaalkalmak teremtése az állam legelső feladatai közé tartozik. Financziális szempontok itt nem jöhetnek tekintetbe. *A munka legnagyobb értéke, mert javak előállítására irányul. Értékesebb az aranyból is. Munkaalkalmak teremtésére tehát bármilyen mennyiségű fizetési eszköznek előteremtése és forgalombahozatala megvan engedve.*

Az államnak, mint a társadalom fölött álló, egyensúlyt biztosító és az egyes társadalmi osztályok között békét teremtő hatalomnak, nemcsak joga, hanem kötelessége is beleavatkozni a gazdasági élet irányításába. Közérdekből és a gazdaságilag gyengébbek védelme érdekében egyaránt. Ez a beavatkozás azonban csak addig terjedhet, amíg az egyéni kezdeményezésnek és a termelési kedvnek rovására nem megy.

Közérdek kényszerítetteti az államhatalom útján a tőkét termelésre akkor is, ha a öke „saját számítása szerint“ busás haszon számára nem mutatkozik. A gyengék védelmében viszont szabályozni kell a munkaidőt. Meg kell állapítani a legalacsonyabb munkabéretet, a közhasználati cikkek legmagasabb eladási árát és meg kell adoztatni a közérdek javára a túlméretezett jövedelmeket.

Ezek azok az alapelvek, amelyek a keresztény erkölcs tiszta és örökké való igazságait viszik bele a gazdasági életbe. Gazdálkodni lehet ezek nélkül, sőt ezek ellenére is. De hogy a gazdálkodás valóban nemzetgazdaság legyen: *hogy belőle élet fakadjon: boldogulás és jólét a nemzet minden tagja számára, ahhoz ezeknek az alapelveknek elfogadása, követése és megvalósítása elengedhetetlenül szükséges.*

Keresztény szülők figyelmébe!

Iskolai tankönyveket és írószereket
olcsó árban beszerezhetik a

Nemzeti könyv- és papirkereskedésben

Krausz István Nagyvárad, Rákóczi-ut 9

„Tévedés“ volt Marseille bombázása

Londonból jelentik: Marseille bombázása miatt az angol külügyminisztériumba eljuttatott francia tiltakozást hivatalosan megerősítik a Downing Street-en. Kommentárt a francia lépéshez azonban még nem adnak. Valószínűleg a kormány válaszában azt a magyarázatot adja, hogy tévedésből bombázták Marseillet.

Merano szálloda

BUDAPEST IV., Bécsi-utca 2.

Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz.
Pensiórendszer. Igen mérsékelt árak. Olcsó havi bérlet.

A legkellemesebb családi ház a Belváros szívében

Felhívás a Frontharcosokhoz!

Felkérjük az alant felsorolt tűzharcos bajtársakat, hogy helyiségünkben Széchenyi ház I. em. délelőtti 9-12 délután 4-6 között megjelenjenek és igazolvány, jelvény, valamint tagdíj címén 4 pengő 50 fillért lefizetni sziveskedjenek. — Majtán a felvétel iránti kérelmüket a Magyar Tűzharcos Szövetség központja, Budapest, elvből elfogadja: Petrovics János Kálvária u. 22. Szilágyi Károly Hegykozesatár 45. Berdák Akim Hitelek Zs u. 43. Urgea János Alpár u. 21. Szilágyi János Alsókeres u. 31. Stokker József, László Márton Ószi telep 62-11. Szabó Gergely Hid u. 15. Végh István, Pankolits Károly, Egres Sándor, Kréncs Miklós, Kovács Sándor, Dobozi Imre, Fazekas Lajos, Hajdu Bálint, Szeghalmi Lajos, Szeghalmi Imre, Szabó István, Balogh Imre Papp-tamási 11. Cs. Nagy Imre, Nagy János T. Vasárhely hegy, Sticz Sándor, Szász Dávid, Golog István, Ticzis János, Knapp Márton, Pongrácz Lajos, Nagy Sándor Rét u. 6. Allaga Lajos, Vajda Béla, Ador Ferenc, Tiszay János, Sári József, Ruz Gergely, Hajner József, Tóth Károly, Paizs József, Kiss Ákos, Tóth Zsigmond, Erdei Károly, Molnár Lajos, Makkos Sándor, Nagy Lajos Bihar-püspöki 295, Papp Ferenc, Ocsay Zsigmond, Cserős Sándor, Halász Imre, Kiss Ferenc Bihar-püspöki Kossuth u. 75, Nagy Sándor Bihar 378. M. Nagy Károly Málcsa (Bihar) 41, Medgyessy Géza, Géczi Ferenc, Alexa Simon, Sütő Gábor, Albert Mihály, Szilágyi György, Varga Ferenc, Nagy Ferenc Örvend, Muszka Péter, Szabó Imre Bihar-püspöki 461, Kovács János Bihar, Tasnádi József, Czirják József, Dehreceni Imre, Nagy Lajos Zomlin u. p. Nagykereki, Kövesdi János, Sinka Sándor, Barna János, Egyed János, K. Nagy Imre Hegyközszállóbagy, Németh Lajos, Mészáros Sándor, Nagy Kálmán, Rozoki János, Szervező Bizottság.

Baranyai képeslapok

Pécs szabad királyi város és polgármestere Irja: Árvay Árpád

Pécs, november hó.
Baranya székvárosában az első pillanatra otthon érzi magát az ember. A város rendezettségére ép oly jóleső érzést kelt az idegenben, mint amilyen családias hangulatot teremt a minden sarokban még ott gubbasztó, hagyományos múlt.

Pécsnek ugy emlegetik, mint a magyar szociális munka mintavárosát. Valóban az ujkori ezellemtől áthatott városfejlesztés és szociális gondoskodás élük és élő bizonyítékaival lép-tu-nyomon találkozunk. Itt a legmodernebb csecsemővédő-otthon, amott az ország legszebb és talán a vidéki városok közül legjobban felszerelt iparos tanonc iskolája, s mintaszerű árvaház, a sokgyermekes családok részére épített, pompás Horthy Miklós telep vagy a szegények és öregek munkatelepe bizonyítja, hogy megületes, a kor szellemét megértő és alkalmazó városvezetés államforma vagy rendszerváltozás nélkül magában is elégséges ahhoz, hogy az elhagyatottság és sötétség városából a vi-

amelyben annyi és annyiféle régiség volna található, mint itt.

A római korszak után az őskeresztény idők jelét is megtaláljuk a bazilika alsótemplomában, a kórház udvarán pedig eredeti érintettségében magaslik fel az egykori török minaret és ha az ember arra jár szinte várja, hogy a teljesen épen megmaradt erkélyre nyugodalmass jóestét kiáltani kilépjen a múzezin...

Az egész várost a Mecsek oldalában mintegy 340 m. magasban épített városi üdülő teraszáról lehet legjobban a magaszépségében uttekinteni. A hegy oldala az őszi vörheny száz színében pompázik és a Jakab-hegy homlokáról a gyengén feltörő déli nap most kezdi szagatni a fellegeteket. Lent a hegy lábánál a sikknak nekiszaladva nyújtózik el a város. Templom-tornyok és gyárkémények sokasága, modernkedő paloták emeletei lüktető, eleven élet jelenlétét sugározzák messzire.

Az üdülőt nemrég a város építette erre a festőien szép kilátó pontra. Körülbelül 350.000 pengőbe került az építkezés, de a vállalkozás jövedelmezőnek bizonyult: az üdülő a legjobb üzletke egyike lett. Most novemberben a gondnok már arról panaszkodik, hogy karácsonyra már nem is tudja előjegyezni a szobaigényléseket, eddig is már annyi vendég jelentkezett.

Az ebédülő hatalmas üvegablakából pompás kilátás nyílik a városra. Jóleső érzés lehet így egyetlen nézőpontból összefoglalni azt a fejlődést, aminek korszerű irama a velem ülő polgármester, dr. Esztergár Lajos érdeme.

Tíz éve első embere ennek a városnak. Idegenből került ide: erdélyi. Abruóbányán született és nőtt fel és az erdélyi építészellemet hozta át ide ebbe a városba. Szívós munkája, amerikaias ötletessége és kemény harcai árán született meg Pécs, a szociális, magyar mintaváros.

Most negyvennégy éves. Haja már őszül. Nem csoda: a maga emberségéből lett ember, s tette azzá városát, ami most az idegeket ölév tizednyi munka után. De életével behizonyította, hogy nem feltétlenül kell születési előjogokkal világra jönni ahhoz, hogy az ember hazája, népe javára maradandót tudjon alkotni. A polgármester tizgyermekes, küzködő család hetedik gyermeke. Kora gyermekségében, odahaza a családban tanulta meg tehát a szociális gondoskodás jelentőségét. És ezt a mély, minden akadályon áttörő, szociális érzést váltotta át gyakorlati, teremtő munkává.

Rendőrtisztviselőként került a városba és a mai belügyminiszter, Keresztes-Fischer Ferenc nagyszerű emberismerete indította el karrierjét. A belügyminiszter, aki akkor még pécsi főispán volt, egy szép napon magához kérte s ennyit mondott neki:

— A jövő a szociális munkájé. Azt szeretném, hogy ebben az irányban fejleszd ki képességeidet.

Megnyit: Az úri közönség leg elegánsabbban berendezett családi szórakozóhelye.

„Kaszinó” Etterem

Szaniszló utca 1. (v. Unio club)

Izletes konyha! Finom italok!

Estenként Erdélyi Tibor hangversenyez

Nb. közönség szíves

pártfogását kéri

Páczkán Kálmán

vendéglős mester

BUDAPEST

világhírű gyógyfürdőibe erdélyi testvéreinket szeretettel várjuk. Olcsó téli átalánykurák. Felvilágosítást ad a

Gyógyhelyi Bizottság
Budapest, Vigadó-ter 3

szonnyagos társadalmi jólét és a teremtő munka boldog érzésében ragyogó város legyen.

Ami itt modern, meglepő és utánozandó példára buzdító, az mind nem régen épült. Alig tiz-tizenkét esztendeje és éppen azokban az években, amikor a gazdasági depresszió görbéje kitarotán a mély pont felé haladt. Valami hallatlan élni és fejlődni akarás és a városi vezetőség szerencsés kiválasztása játszotta ebbe a szinte példátlan fejlődésben a főszerepet. Pécs, a magyar királyok egykor kiváltságokkal elhalmozott városa, hű maradt önmagához és hagyományaihoz: mintakép lett a vidéki városok között.

A főtértől alig néhány lépésnyire már hegyoldalon emelkednek az utcák. Az emelkedés egyelőre enyhe, de így is szemmel látható. A hatszáz méternél magasabb Mecsek-hegy déli lejtőjén épült az ó-város. Keskeny, szűk utcák és ódon házak fémjelzik itt a város ősi utcáit. Mintha Rómában az egykori Borgó szűk utcáin járnánk. Nehol alig van annyi hely, hogy a két ház között gépkocsink elshahajon.

Kő, kő és kő. Minden ház kőből vagy legalább is kőalappal készült. A Mecsek ontja a jó építő anyagot, csak épen ki kell nyújtani érte a kezét és a hegyoldal megfelelő darabjait erősebb kell hozni néhány száz méterrel a városi utcára. Ez a pompás, minden időnek ellenálló kő nemcsak építkezésre szolgál, hanem vannak Pécsen még mindig olyan utcák is, melyeknek kikövezését valamikor a rómaiak végezték el. Alsó-Pannónia fővárosa volt egykor Pécs, latinul Sopianae-nak nevezték. Rengeteg emlék maradt a római uralom után. Utkövezésen kívül a régi vízvezeték nyomai, épületek maradványai, egész muzeumra való más relikviák, amiknek létezéséről talán maga a pécsi polgár sem tud. Az egyik műtörténész azt állítja, hogy Olaszországon kívül egyetlen más város sincs,

MARIA TEREZIA BRANDY
ST. HUBERTUS LIKÖR
KECSKEMÉTI BARACK PALINKA
BRAUN
TESTVÉREK-RT. ALAPÍTÁSI ÉV. 1839

Budapest VIII., Üllői-ut 60
Kérje mindenütt

Ennek már elmúlt tizenöt esztendeje is. Akkor még sem Olaszországban, sem Németországban hire sem volt a mai népvédelmi intézkedéseknek és Pécsről máris elindult a határozott, szociális gondoskodás alapján álló népi-nemzeti politika. Esztergárt népjóléti tanácsossá választották, később polgármesterré és most nemrég nevezték ki a nép- és családvédelmi alap miniszteri biztosává, ami voltaképpen amolyan népjóléti államtitkársággal egyenlő.

— Eddig az anyag állt a munka és az érdeklődés középpontjában, most a kormányzat az embert helyezi előtérbe. Ezt jelenti a szociális munka, amelyet nem szabad összetévesztetni a karitatív jellegű jótékonykodással, mert a szociális gondoskodás megelőző jellegű s nem akkor kíván segíteni a társadalom elesettjein, amikor már a segítség neve könyöradomány, alamizsna. — Esztergár Lajos mondja ezeket, amint munkásságáról beszélgetünk. De továbbmenőleg rámutat olyan igazságokra is amelyeket néhány évvel ezelőtt veszélyes lett volna hánytorgatni.

— A nemzeti vagyonnak nincs meg az az elosztása, ami egy nagy erőkihajtásnál egyenlő teherviselési biztosítana. Ezért van a sok egyéni sors összeroppanása. Az anyagi eszközök felhasználásában olyan rendszert kell biztosítani, amely egyedül is megálló, önálló egyedé emelje népiünk elesettjeit. A nemzeti munkaerő nincs eléggé kihasználva. A paragon maradt izom foglalkoztatására tehát munkaalkalmat kell teremteni. Nem segélyezés, hanem a munka megkövetelése és végeztetése a szociális gondoskodás igazi alapja és célravezető módszere. A városi és falusi proletáriátust fel kell számolni, de ez csak úgy lehetséges, ha állandóan és módszeresen törődünk vele, foglalkoztatjuk és kényszerű semmittevéséből kiemelve, a munka nemesítő erejénél fogva ismét emberi sorsba helyezük.

— Az eddig segélyezéssel és alamizsnával megalázott proletárt önálló egzisztenciává kell emelni, hogy így kereső emberré s adófizetővé váljék, akkor nemcsak visszafizeti munkájával és adójával az államnak létszínvonalát felemelésére költött pénzt, hanem egyuttal pillérévé is válik a nemzeti életnek...

Tömören összesűrűsítve adjuk fentiekben a pécsi polgármesterről folytatott beszélgetésünket. Nem személyi kultuszt üzünk azzal, hogy portréjának néhány vonással való megrajzolását megkíséreltük. Erre különösebben nincs is szüksége. De annál inkább érzékeltetni akartuk az új idők új emberét, aki mai posztján nemcsak állása díszét, hanem annak teljes felelősségét is viseli. És ennek a felelősségnek a világos tudatában munkálja biztos kézzel az új népi, nemzeti és szociális szellemű Magyarország jövő utait.

HA JÓ és kedves helyen kíván vacsorálni keresse fel

Spolarich Kék Duna Éttermét az opera mellett

HIRES KONYHA. REGGEL 5 ÓRAIG

Rácz Béla művészköl

TELEFON: 121-345 és 122-528

„Testvérkezét szorít a kéz“

Szeretett Asszonytársam!

Meghatott örömmel olvastam lélekből jövő őszinte soraidat és hálával gondolok az Ur-istenre érted és azért a sok-sok asszonytársamért akikkel legutóbbi nagygyűlésünk óta öntudatra ébredtél. Vallomásodból érzem, hogy megértetted a hívó szót és velünk együtt akarsz a mi áldott lelkű elnökasszonyunk gr. Bethlen Györgyné kibontott zászlója alá állni, hogy hittel, sze-

Már 170.— Pengőtől tudunk szállítani modern új hordozható (portable) írógépeket. Pár pengős részletre is. Portómentesen. Levélbeli megkeresésükre díjtalanul, vételkötelezettség nélkül bemutatjuk.

Használt román betűs gépet is becsreljük kevés ráfizetéssel új írógépre.

Raktáron tartunk:

Continental, Mercedes, Rheimmetall, Kappel, Erika, Hungaria, Remtor, Pátia, Hermes, Uránia és Veritas írógépeket.

Ezenkívül raktáron vannak számoló-, sokszorosító-, cimiró- és könyvelő gépek.

Írógép kölcsönzés és karbantartás.

KISS ELEK

írógép vállalata, GYULA

retettel, dolgozni akarással induljunk el azon az úton, amit a Szociális Testvérek Társasága sok évvel ezelőtt minden akadályon keresztül megnyitott számunkra.

Tudod-e Kedves Asszonytársam, hogy hogyan létesült a Szt. Mónikáról nevezett Egyházközségi Asszonycsoport? Bizony egy kicsiny magból, mely azóta erős szárbá szökött és bizunk benne, hogy terebélyes fává fog nőni. — 1938-ban leányegyesületünk közszereplésnek örvendő lelkes vezetőjét, Scholz Klára egyházközségi nővért felkereste egy fiatalasszony és arra kérte, hogy gyűjtse maga köré a magyar értelmiségi asszonyokat is. Legyen nekünk is egy hitre alapozott közösségünk, ahol erőt gyűjthetünk a mindjobban ránk nehezülő kisebbségi sors elviselésére, gondolatainkat félelem nélkül kicserélhetjük. Megtárgyalhatjuk a tőlünk elzárt magyar népi értékeinket magyar sorskérdést. Foglalkozunk gyermeknevelési problémákkal és szerény kereteinken belül értsünk valamit gyakorlatilag is a szociális munkához, hogy majd az eljövendő szabadságunkban jobban szolgálhassuk az új magyar életet.

Ez az asszony, aki bennünket életre hívott, dr. Pacsaj Jánosné volt, aki példaadóan vállalta kisebbségi életünkben a magyar anya- és feleségsorsot.

Mikor már heten, tizen, tizenketten ültünk a Szociális Testvérek házában tanulószobájában, mind, küzdő életet élő édesanyák, felvetődött

az a kérdés, hogy hogyan is nevezzük el a mi kis közösségünket. Alapítónőnk, dr. Pacsajné, akkor még csöpp Mónika kislányáról eszünkbe jutott Szt. Mónika és az Ő nagyon nehéz, de hittel és bizalommal jól megharcolt élete. Így lettünk mi „Mónikák!“

Lassan szaporodtunk. Szeretettel fogadtunk közénk minden hitét gyakorolható és gyakorló, törhetetlen magyar, középiskolai végzettséggel bíró asszonytársunkat, szegényt és gazdagot egyaránt. Csendben és bizony sokszor titokban gyülekezünk. Ő hányszor énekeltek könnyes szemmel: „Isten, hazánkért térdelünk elődbe...“

De bíztunk. Rendíthetetlenül hittük felszabadulásunkat és sohasem szüntünk meg imádkozni érte. S most, hogy az Isten meghallgatott, méltók akarunk lenni a szabadságra.

Köszönöm, hogy írtál, köszönöm, hogy volt bátorságod a világ előtt kimondani, hogy nem volt jó ügy, ahogy volt.

Most már tudod, hogy az új magyar életet szociális alapon kell megteremteni, s hogy ehhez sok-sok asszony áldozatos dolgozni akarása kell! Hidd el, hogy boldoggá csak az lehet, ki másokat is boldogít, s mikor megvigasztaltál egy szomorú anyát, vagy mosolygásra simogattál egy könnyes gyermekarcot, már méltóbb vagy a szabadságra.

Füledbe cseng még úgy-e a mi rövid és mégis oly sokat mondó jeligenk:

Szemünk az égre bízva néz
Testvérkezét szorít a kéz,
A múlt sugall szent öserőt.
Építsünk rajta szebb jövőt.

Asszonytestvéreim!

Tárt karokkal várunk!

Ij. TOPSÁL VILMOSNE,
a Mónika Asszonycsoport titkára.

Nem az egykori Gozdsu-liceumban, hanem a volt Társulati Felső Kereskedelmi Iskolában kell jelentkezniök az illető utcák cukorigénylőinek

A Magyar Lapok és Erdélyi Néplap legutóbbi számában hirdetésny jelent meg a cukorigények bejelentéséről. E hirdetésny szövegét a városi közéletmészési hivatal kérésére most helyesbítjük olyképpen, hogy a „Gozdsu Liceum“ cím alatti szakaszban felsorolt utcák lakóinak nem a Gozdsu Liceumban, hanem a volt Társulati Felső Kereskedelmi Iskolában kell jelentkezniök a megjelölt időben.

MIKSZÁTH KÁLMÁN napsugaras regényének gyönyörű filmváltozata

A Noszthy fiu esete Tóth Marival

Főszerepben: Jávör Pál, Szörényi Eva, Rajnai, Halmay, Gózon
Uj szenzációs világhíradók! — Jegyelővétel! Ma a BELVÁROSIBAN

Levél a Jézuskának...

Nemsokára itt a karácsony. Ezt nemcsak abból tudom, hogy az idő mind hidegebbre fordul s az ember szívét mintha egy jeges kéz szoritáná össze, mikor látja az utcán mezít-láb ácsorgó, rongyokba burkolt kis koldus-gyerekeket. Nem is csak a misszálémből, amelyben már az adventi miséket kell ki-keresnem, no meg abból, hogy szorgalmasan gépelem a karácsonyi verseket, énekeket a „leányaimnak“, vagyis lassan készülődöm D. L.-csoportjaimmal a csendes karácsony-esténkre.

A idén, mindezekén túl, valahogyan sokkal melegebben kopogtatott be hozzám a köledő karácsony gondolata.

Levelet kaptam az Édesanyámtól. Benne hatéves kis húgom ákom-bákom levélkéje a Jézuskához. Nekem küldte el, hogy továbbít-sam Hozzá. Mikor elolvastam, könnyes lett a szemem s éreztem, hogy ezt a levelet nem szükséges nekem továbbítanom. Ez a levél már odatalált az Örök Szeretethez, mert Belőle indult ki és egy Vele. Csupa, csupa szeretet. Így hangzik:

„Jézuskának. A szegényeknek meleg ruhát, vastagtalpú cipelőt, tüzelőt, zörgőbörgő mogyorót, fényes karácsonyfát, mesekönyvet, mindenféle játékot... Karácsonyfát, 24 ce-reuzát magamnak.“

Kicsi Húgom, mikor odafönt elolvasták a levélkédet, hiszem, hogy az Uristennek is könnyes lett a szeme — az örömtől. És a Jézuska egész biztosan teljesíti a kérésedet. Elküldi a szegényeknek s ennek a szenvedő, lelkileg-testileg lerongyolódott, a szeretetlen-ség fagyában didergő, árva világnak a leg-szebb, legdrágább és legszükségesebb karácsonyi ajándékot: az önmagáról megfeled-keznitudo, önzetlen, szeretőszívű, szociális lelkületű új nemzedéket, amelynek biztató ígérete éppen a Te levélké. Neked pedig a karácsonyfa alatt biztosan ott lesz a 24 ce-ruza, amelyekkel azonban előbb a Te nevedet írta bele az Ur az öröklét könyvébe. Abba a könyvbe, amelybe csak azok kerülnek, akik megtartják a helyes sorrendet: első az Isten, azután „mások“, legvégül én.

Hesz Márta.

Mérték után férfi és gyermekruhákat legol-csóban készit

Tóth István férfi, gyermek ruha szabó
Rákóczi ut 22. sz.

KÖNYV ÉS KULTÚRA

Walter Gyula: „Magyar rapszódia.“

Vékony kis füzetben adta ki huszonhat versét. Walter Gyula, „Magyar rapszódia“ címen. Walter Gyula nem először lép a közönség elé: négy kötet verse jelent meg eddig. A Magyar rapszódia-ban a legkülönbözőbb időkben készült verseit adta ki és ebben a munkában úgylátszik, főbb súlyt helyezett arra, hogy a magyaros tárgyú verseket összegyűjtse, mint az önkritikára, amely épp ennél a témakörnél lett volna igen fontos. Ezekben a versekben sok a zavar és el-lentmondás. Aztán sok nagyotakarás is érzik a legtöbb versben, s ahol végre csakugyan nagyot mond: ott Ady kísért a sorok között Erdély szerelmese Walter Gyula. Nem is tehet-ségtelen író. De Erdély megbecsülése többet és jobbat kívánna és sajnos, ezt ebben a kötetében a kolozsvári költő nem tudta elérni. (...)

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30 P, félévre
15 P, egy óra 2.50 Pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekszámlánk
száma: 72.301.

Időjárás

Mérsékelt nyugati szél. Változó felhőzet, több helyen köd. A Felvidéken néhány helyen kisebb eső vagy havazás. A hőmérséklet alig változik.

MA ÜNNEPLI SERÉDY JUSZTIÁN HERCEGPRIMÁSSÁGA TIZENHARMADIK ÉVFORDULÓJÁT. Budapestről jelentik: A Magyar Kurír jelenti: Szombaton, november hó 30-án van 13-ik évfordulója annak, hogy boldogemlékü XI. Pius pápa dr. Serédy Jusztiniánt, aki annakidején a rend római iskolájának volt az egyházjog professzora és felkérésére átmenetileg betöltötte a vatikáni magyar követségen a kanonai jogi tanácsos tiszteit, esztergomi érsekké kinevezte.

Kinevezték Kolozsvár és Marosvásárhely vágyóhídi igazgatóit. Budapestről jelentik: (MTI) A belügyminiszter albísi Csomós György m. kir. állatorvost Kolozsvár thj. város vágyóhídi igazgatójává ideiglenes hatállyal kinevezte.

Foksaniban földrengés volt. Bukarestből jelentik: (MTI) Foksaniban újabb négy fok erősségű földrengés volt. Több épület megrongálódott.

Apollóban ma: Halálos tavasz

27 hold föld felajánlása vitézi telek céljaira. Székelyudvarhelyről jelentik: Ifjabb Ottobán Nándor bardóci lakos vitézi telek céljára Bardóc és Székelyszáldobos község határában 27 katasztrális hold ingatlant ajánlott fel. (MTI)

Ügyvédi hír. Dr Szatmáry Ferenc ügyvéd irodáját Rákóczi u. 15. alól Ritoók utca 1. szám. Ügyvédi Kamara épületébe helyezte át.

A Kereskedelmi Csarnok tájékoztat a magyar pénzügyi jog szabályairól. A nagyváradi Kereskedelmi Csarnok közli: A magyar pénzügyi jog szabályai december hó 1. napjától a visszacsatolt országrészek területére is kiterjednek és ennek folytán az itt érvényben volt pénzügyi törvények és rendelkezések hatályukat veszítették. Eme igen nagyfontossággal bíró rendelkezés gyakorlatban való helyes alkalmazása érdekében a Kereskedelmi Csarnok titkári hivatala a tagoknak készséggel megadja a szükséges felvilágosításokat.

Letartóztattak egy aradi rendőrtisztet, mert pénzért elvállalta két zsidó üzlet megmentését. Bukarestből jelentik: (MTI) Codeanu aradi rendőrtiszt két aradi zsidó kereskedőnek megígérte, hogy abban az esetben, ha a Vaszgárda be akar zárni üzletüket, összeköttetésével megmenti mind a kettőnek üzletét. 40.000 leit is kapott a két kereskedőtől. Most letartóztatták.

Jó és olcsó is

a Dermol hashajtó. Beváltja, amit ígér. Nincs vele kényelmetlenség, bajlódás, teafozós, keserűízű anyagok nyelése. Kitűnő ízű hashajtó a DERMOL. Már 14 fillért is minden gyógyszertárban kapható.

Vonatösszeütkezés a Bukarest melletti rendezőpályaudvaron. Bukarestből jelentik: (MTI) A Bukarest melletti rendezőpályaudvaron két tehervonat egymásnak szaladt. Két fékező meghalt. A kocsik és a pályatest megrongálódott.

Apollóban ma: Halálos tavasz

Hatósági leltározás. M. kir. Bihar vármegye központi járásának katonai parancsnoka ad 452-1940. kig. szám alatt a következő hirdetményt adta ki: Közhírré teszem, hogy elmenekült Kriszta Pál volt fugyivásárhelyi hentes és mézszáros ingóságainak leltározásával, őrzésével s esetleg értékesítésével törvényes hozzátartozó vagy igazolt meghatalmazott nem léteben Gulyás László fugyivásárhelyi körjegyzői irnokot kirendeltem. Felhívom Kriszta Pál hitelezőit, hogy követelésüket fentnevezett gondnoknál 8 nap alatt jelentsék be.

Hölgyeim! Le a kötőtűvel!

Itt a XX. század szenzációja, a szab. „RAPID” kézikötő-készülék. Munkája kézimunka. Minden kötési minta köthető. Néhány óra alatt köthet magának pullóvert, blúzt vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Ára 35 pengő. Kérje a 22. ismertetőt. Aruforgalmi Kft. Budapest, IV, Süti útca 2, félem. 3. — Telefon: 188-365.

Román gazdasági küldöttség Moszkvában. Moszkvából jelentik: (MTI) Moszkvába román küldöttség érkezett, hogy tárgyalásokat folytasson a szovjetorosz-román árucserreforgalomról.

Felhívás a husiparosokhoz! Felkérjük az összes nagyváradi husiparosokat (hentes és mézszárosokat), hogy december hó 2-án délután 6 órakor az Ipartestület helyiségében rendkívül fontos ügyben (forgalmi adó törvény életbeléptetése) feltétlenül saját érdekükben jelenjenek meg.

EMSZO ELŐADÁSOK A NAGYVÁRADI KATOLIKUS LEGÉNYEGYLETBEN. December 2-3 és 4-én a Katolikus Legényegyletben az Emszo (Egyházközségi munkaszakszervelet) mozgalomról tart előadást Farkas Béla központi titkár. Az előadásokra ezúton is szeretettel hívjuk meg a főtisztelendő lelkes urakat, a keresztény társadalmi szervezetek vezetőit és a munkásságot. Az előadások minden este 8 órakor kezdődnek.

Pestszentlőrinc orszáگزászlót ajánlott fel Székelyudvarhelynek. Székelyudvarhelyről jelentik: Pestszentlőrinc megyei város orszáگزászlót ajánlott fel Székelyudvarhely városának, ezenkívül ezer pengőt műemléképítés céljára. A szép ajándékot és adományt hat tagu küldöttség adta át Filó Ferenc dr polgármesternek, aki viszont átnyújtotta a város hatóságának, aki viszont alatt elszenvedett kálváriajárásról összeállított jelentését, hogy megismerjék az anyaországiak is a székelység szenvedéseit. (MTI)

Telefunken, Philips, Orion, Standard rádiók 6-12 havi részletre is.

Csere — Javítás

A nagyváradi áramhoz minden rádiót szakszerűenfelelősséggel átalakítok „VOLTA”

Gáspár Sándor rádió szaküzlete
Szt László tér 12. Telefon 18 72.

PÁLYÁZAT. A Katolikus Női Szociális Képző több megkeresés folyán évközi felvételi és pályázati vizsgát tart december 5-én Budapesten, XIV., Ajtosi Dürer-sor 31., II. emelet. Az eredmény szerint azonnali megítélésre kerül bentlakóknak: egy 450 pengős, két 360 pengős, két 150 pengős ösztöndíj. Bejáróknak: két 150 pengős segély (Tandíjfizetésre), két 200 pengős segély (Tandíj, tanulmányi kiadások.) Vidékről felutazóknak féláru menettérti jegy. Válaszos levelezőlap ellenében megküldjük a részletes tudnivalókat. Dr. Slachta Irén, igazgató.

ORIASI TELJESÍTMÉNNYEL

(Most indul az új) TELEFUNKEN VILÁGVEVŐ LUXUS SZUPER

Bemutatja Fülöp Károly rádió és elektromechanikai vállalat

Bemutatja a

„MUSICA” Rácz Ernő cég, Rákóczi-ut 9.

CSERKÉSZ HIR. A nagyváradi Katolikus Legényegylet Cserkészcsapatának vezetősége kéri régi tagjait és az újonc cserkészpróbára jelentkezők megjelenését, vasárnap, december 1-én, délután, félháromkor a Teleki-utca 13. sz. alatti otthomba.

Apollóban ma: Halálos tavasz

ÜGYVÉDI HIR. Dr Dobay Kálmán ügyvéd irodáját, Ritoók Zsigmond utca 16. szám alatt megnyitotta.

Felhívjuk a cipész és csizmadia iparosokat, hogy a talp utalványért haladéktalanul jelentkezzenek Rácz Béla borkereskedőnél, Kossuth Lajos utca 16. szám alatt. Cipésziparos Szakszervelet.

A biharmegyei kisháziállat tenyésztők egyesülete működését újból megkezdte. Ezért kéri a volt tagtársakat, valamint azon egyéneket, kiket a kisháziállat tenyésztése érdekelt, hogy december hó 3-án este 7 órakor a városi főállatorvosi hivatalban (városháza II. em. 38. szoba) tartandó összejövetelen megjelenni sziveskedjenek.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet ezúton értesíti a gazdákat, hogy nemesített fajbaromfi törzseket oszt ki jutányos áron. Rhode Island kakasok darabja 2 P, Plymouth kakasok darabja 2 P, Pekingi kacák 2 tojó, 1 gácsir 2 P darabja, Nemesített gunár darabja 4 P, néhány pulyka törzs 4 P darabja. Előfizetni lehet az EMGE irodájában (volt Mezőgazdasági Kamara épületében) Tisza Kálmán tér 17, addig, amíg a készlet tart. Mivel korlátolt számban áll csak rendelkezésünkre fajbaromfi, kérem az érdeklődőket minél hamarabb jelentkezzenek. Koppány felügyelő.

Temetés. Id. Kmetz Sándor csizmadia-mester 83 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután fél 3 órakor lesz a Bém utca 1. számú gyászaházban. (Erdélyi „Concordia”.)

Belle János MÁV nyugdíjas 55 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése december 1-én délután 3 órakor lesz a Pece utca 42. számú gyászaházban a Rulikovszky temetőbe. — Blaga Gergely 72 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése december hó 1-én délután 2 órakor lesz a Hid utca 20. szám alatti gyászaházban a Rulikovszky temetőbe. (Caritas.)

APOLLÓ Filmszínházban!

Karády Katalin és Jávor Pál első magyar világláger

Halálos tavasz

Tökéletes hangleadás! Matiné és 3 órás olcsó helyárrakkal! Jegylovétel!

Budapesti bevásárlási források:

BOROS
Baross-tér 6
egyenruházat

Tűzőltő, katona, vasutas és intézeti ruhák, sapkák és felszerelések.
Kérjen árajánlatot!

Rövidárúk,
csipke, szalag, paszomány, gomb- és tűárúk nagybani bevásárlási helye

Somló Bernát
V., ker. Sas-utca 1
félemelet

SEMLER J.
m. kir. udvari szállító

1850. óta elismert férfi és női szövet-különlegességekben

Budapest, Bécsi utca 7. sz.
12 kirakat látványosság.

Női divatárúk
szabókellékek

Lukács
IV. Bécsi-utca 2.

Bel- és külföldi írások, képeslevelezőlapok, falvédő, székronypapír, papírszönyeg, karácsonyfadíszek, kosaras és zsebnaplók, iskolaszerek és mindennemű papíráruk stb. legolcsóbb nagybani beszerzési forrása:

Neumann Márton
Modern Képeslevelezőlapkiadó
Papír- és írások kft.
Budapest VII., Klauzál-tér 13
Telefon 227-652

Zobel
HARISNYA

BUDAPEST
IV. Petőfi Sándor-u. 2. átjáróban
Telefon 336-613.
VI. Teréz-kört 34. Dessewffy-utca
sarok. — Telefon 327-968

SMART
PERFUMERY
illatszer és
kozmetikai
különleges-
ségek

BUDAPEST,
Bécsi-utca 9

Elegáns fiúk
ruhásboltja

EDELMANN
Budapest
Kamer Mayer Károly-utca 2

Gyermekruházat
a legrégibb és megbízható-
nak elismert.

Becker
Károly
Budapest, IV. Váci-u. 2.
Alapítástól: 1840
Telefonszám: 182-749

**Kézimunka, füg-
göny, függöny-anya-
gok, kötött árúk**

Szekeres
Budapest,
Rákóczi ut 63. sz.
(Keleti pályaudvar közelében)

Kricky
futásfalvi Pál Eleménné
Lukács Ilonka
divatszalonja
Budapest, Váci-utca 34
Telefon: 18-56-59

* Minden sörívő megállapíthatja, hogy a Dreher Haggemacher Szent László sörök nincsen párja.

MEGÜNNEPELTÉK AZ ALBÁN FÜGGETLENSÉG ÉVFORDULÓJÁT. Tirana. (Stefani.) Nagy ünnepséggel ülték meg ma az albán függetlenség kikiáltásának 28-ik évfordulóját. A templomokban imákat mondtak a király és császár, a Duce és a fasiszta-hadsereg dícsőségéért. (MTI.)

Heller Frigyes

Női kalap. Szabott árak!
Budapest VII., Csányi-utca 12 szám. Tel. 145, 645
Nagyban és kicsinyben

ARAD A SZÁVA. Belgrádból jelentik: A Száva áradása a jugoszláv mezőgazdaságot igen érzékenyen érinti. Már 57.000 hektár termőföld áll víz alatt, ami igen érzékeny károkat okozott. Több falut ki kellett üríteni Szlavóniában. Boszniában szintén pusztít az árvíz és itt többek között egy szénbányatelep is víz alá került.

* Szent László őszi sör a szezon meglepetése. Dreher-Haggemacher gyártmány.

„Hol lakjunk, hol szórakozzunk“ Budapestben

Belvárosi Cafe
Restaurant és bár

a belváros központjában politikai és közgazdasági nagyságok törzskávéháza. A bárban Szabó Kálmán európai hírű jazztrója.

BUDAPEST, Apponyi-ter Klottild palota

Hangli söröző,
erdélyi ételkülönlegességek

Hangli Kioszkban
szórakoztató műsor. Rácz Vali fellépéssel.

Budapest, Vigadó-tér

Spolarich kávéház és grill
Budapest, József krt. 37-39

a keresztény uri társaság kedvelt kávéháza.

Farkas Jenő muzsikál és Mindszenty István énekel.

A grillben reggel 5-ig tánc. — Délutánonként 5 órai teák, énekelnek Cseh Ilka és Eleki Gréte

KIUTASÍTOTTAK A TÖRÖKÖK KÉT UJSÁGIROT. Isztanbulból jelentik: A török hatóságok kiutasították két külföldi újságit: az *United Press* hírügynökség képviselőjét, Sprecht Hugót és a *News Chronicle* című londoni lap tudósítóját, Miss Hudson. A kiutasított újságíróknak egyheti határidőt adtak az ország elhagyására. A kiutasítás okát nem közölték.

A Budapesti Közlöny és a Hivatalos Értesítő részére hirdetések és előfizetések felvesz a Rudolf Mosse r. t. hirdetőiroda, Nagyvárad, Rákóczi ut 13. Telefon 20-35.

Legszébb, legolcsóbb fényképek

RONA fényképezésnél
Nagyvárad, Teleky-utca 4.

* A „Ferenc József“ keserűvíz régóta kitűnően bevált házi szer megrogzott székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

TÜZELŐANYAG LESZ — HAT MILLIÓ TONNA TENGERI. A brit kormány nagymennyiségű tengerit rendelt Argentínában. Azonban a felhalmozott készleteket hajóterzsűke miatt nem tudják elszállítani. A ki nem fizetett és el nem szállított gabona tönkremenésének elkerülésére most az argentinai kormány fel akarja vásárolni a 6 millió tonna tengerit, amit azután tüzelőanyagként vagy alkoholgyártásra használnának fel.

Új módszer a tuberkulózis felismerésére. Az *Esti Újság* jelenti Berlinből, hogy Minicke berlini orvostanár új módszert dolgozott ki, amelynek segítségével a tömeges vizsgálatoknál gyorsan és biztosan meg tudja állapítani a tuberkulózis bacillus jelenlétét. A vizsgálattal egyúttal ki lehet mutatni a vérba jórészt okozóját is.

HÉTFŐN TARTJAK MEG NAGYVÁRADON AZ ORSZÁGOS KIRAKODÓ- ÉS ÁLLATVÁSÁRT. Ertesítjük a közönséget, hogy Nagyvárad thif. város a téli országos kirakodó és állatvásárt december 2-án tartja meg. A látásra csak a szabadtorgalomra bocsátott lovakat lehet felhajtani. Nagyvárad, 1940. november 30-án. Állatorvosi hivatal.

Keresztény. Megbízható

Csüllög és Barna

Special egyenruha és úri divat szabóság. Egyenruházati cikkek
Nagyvárad, Mezei Mihály-utca 4
Figyelmes kiszolgálás!

LONDONBA ÉRKEZETT A KANADAI NEMZETVEDELMI MINISZTER. London. (Reuter.) Ralston ezredes kanadai nemzetvédelmi miniszter pénteken egy kanadai vezérkari tábornok kíséretében Londonba érkezett. Megbeszéléseket folytat a nagybritanniai kanadai csapatok vezetőivel és az angol kormány tagjaival. (MTI.)

Nőikabátok, szőrmebundák
BUDAPESTI különlegességek legolcsóbban
HEVESI divatáruházában
Nagyvárad, Hlatki Endre (volt Zöldfa-u.) 8.

VASÁRNAP DÖNTENEK SVÁJCBAN A KÖTELEZŐ KATONAI SZOLGÁLATRÓL. Bern. (Svájci Távirati Iroda.) Jövő vasárnap egész Svájc népe dönt a kötelező előkészítő katonai szolgálat bevezetéséről. A kötelező előkészítő katonai szolgálatot katolikus részről ellenzik. (MTI.)

Elköltöztünk
Mussolini-tér 11/a alá (Ullmann-palota)

Gyermekkoscsik, csöbutorok, vasbutorok sodronyágybetétek legolcsóbban

Standard
Telefon: 17-07

AMERIKAI KONZULÁTUS OROSZORSZÁGBAN. Washington. (Reuter.) Politikai körök meglepéssel veszik tudomásul az orosz-amerikai megbeszélések újrafelvetését. Ezt a tényt a két ország közötti kapcsolatok javulásának tekintik, amelynek egyik tanújele a vladivosztoki amerikai konzulátus felállítására lesz. (MTI.)

A NAGYVÁRADAI VÁROSI VASUT Részvénytársaság november hó 29-én tartott rendkívüli közgyűlésén megválasztotta igazgatósági tagokul: Cziffra Kálmán főispán, Gergely Vilmos m. kir. kormányfőtanácsos, Póthi Kálmán, a Magyar Vasuti Förgalmi r.-t. ügyv. igazgatója, Jacques Stoclet a Comp. Auxiliaire Internationale de Chemins de Fer. Brüsszel, igazgatója és dr. Popp Jenő ügyvéd urakat, a felügyelő bizottság tagjaival pedig: Szemes Ferenc, dr. Liphay-Wagner Gyula és Drippsey Géza urakat, póttagul pedig dr. Tarján Oszkár urat. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen Cziffra Kálmán főispán urat a társaság elnökévé választották. Az igazgatóság ezek után komjátszegi Kelety Károly urat vezérigazgatóvá nevezte ki.

Minisztertanács Mussolini elnöklésével

Valahol Olaszországban: (Stefani.) A Duce elnöklésével ma minisztertanács lesz. (MTL)

Varga miniszter visszatért Budapestre

Rómából jelentik (MTI.) Varga József miniszter pénteken este Velencébe érkezett, ahol ünnepélyesen fogadták. Szombaton délelőtt megnézte a várost és a környékbeli gyárakat. 11 óra 30 perckor elindult Budapest felé.

Megjelenik az új zárórarendelet

Az *Uj Nemzedék* írja: A közeli napokban megjelennek a zárórarendeletek. Budapestén a zárórát éjjel után egy órában, vidéken fél 12 órában állapítják meg és a rendelkezés kiterjed a mulatókra is.

Sebesvonal Szeged—Nagyvárad között

A szegedi kereskedelmi és iparkamara október havában előterjesztéssel élt a kereskedelem- és közlekedésiügyi miniszternél a Szeged—Nagyvárad közötti vasúti összeköttetés megújítása érdekében. A miniszterium most arról értesítette a kamarát, hogy december közepétől kezdve a Budapest—Köszösvári 501. és 502. számú gyorsvonatokhoz csatlakozóan Szeged—Nagyvárad között új sebes vonatpár vétetik fel az Államvasutak meentrendjébe. A miniszteri leirat közli azonban a kamarával, hogy a nagyfokú mezdonyhiányra való tekintettel a menetrendbe felveit új sebes vonatpárnak a tényleges beállítására csak akkor törénthetik meg, ha sikerül erre a célra megfelelő mezdonyokat felszabadítani.

Hetenként egyszer csak egy tál ételt lehet kiszolgálni a vendéglőkben

A PEST írja: A takarékoság követelte korlátozás életbeléptetésével kapcsolatban a vendéglőkben bevezetik az egyszerűsített étel- és hetenként egyszer egytál étel lesz, míg a húsételek, tézslaneműek számát 2—2-ben állapítják meg.

A fővárosban megszűnt a zsirhiány és megszűnt a nyugtalanság is a háziasszonyok körében. A fővárosnak aránylag nagyon kevés zsirrt kellett piacra dobnia, hogy a nyugalom helyreálljon.

Nagy baj! ha hull a haj.

De még nagyobb baj,
ha már nincsen haj.

Ezen a bajon könnyen segíthet, ha megrendeli „FLUOR” hajerősítő szeszt. Meglepő eredményt tapasztal. Hajhullását megakadályozza. Dus hajövést elősegíti. Korpásodást megszünteti. Öszülő haj visszanyeri eredeti színét. 1 üveg ára P 2.50. 2 üveg P 4. 3 üveg P 5.

Megrendelhető:

„Valéria”

kozmetikai és vegyipari cikkek.

Dudás Sándorné

Budapest, VI. Szondy utca 22. F. 1.

CUKOR és ZSIR

MEGTAKARÍTÁST jelent a 100 képes VÁNCZA kincses receptkönyv. Ingyen kűdül a VÁNCZA-GYAR Budapest, 10-es postá.

VÁNCZA

sütemények

Györgyike

Pár esztendővel ezelőtt egy babaarcú fiatal lány kopogtatott be a szerkesztőségbe. Karcsú volt, korához képest felfűzően elegáns — hogy úgymondjam: nagyvilágias — és mindenkinek feléje fordult a tekintete. Megvesztegető mosollyal körülnézett, bement a szerkesztő szobájába s amikor tíz perc múlva kijött, hangjában némi elfogódottsággal, de meleg közvetlenséggel csak ennyit mondott:

— Mától kezdve én is itt dolgozom. A törvénytörési részortot kaptam.

Első percben majdnem kirobbant belőlünk a nevetés: Mit akarhat ez a kis disznó a szerkesztőségben? De olyan szívhezszólan, olyan büvösen mosolygott, hogy egy-csapásra meghódított bennünket, akik már akkor is öreg rókák, vén riporterek voltunk. S ami nyilván ennél is nehezebb volt, szerkesztőségünk hölgytagjait is meghódította. Pedig tartózkodóan, óvatosan fogadták eleinte s a nők hideg és okos tekintetével tárgyilagosan kezdték figyelni. Györgyike azonban — mert Sziklai Györgyikéről van szó — minden próbát remekül kiállt.

Meleglelkű, okos kislánynak ismertük meg, akinek finom, madárkaszerű egyénisége, szelíd kedvessége különös ellentétben állt hallatlan szorgalmával és energiájával. Első nap, amikor kijutott a szerkesztőségbe, kaján mosollyal néztünk utána: mit tud ez az elkényeztetett gyerekleány csinálni, mit fog behozni a törvénytörésről? Többé talán be sem jön a szerkesztőségbe, eltűné a törvénytörés nagy épületének fülledt folyosóin és délben majd sírva fog hazaszaladni, ha valakinek megcsikarja a szíve és kivezeti az épületből! De Györgyike, kitűdja hogyan csinálta, mégis eligazodott. Tintás újjú és taplólelkű törvénytörési jegyzővel, nagyképu ügyészekkel tárgyalt — pedig alig guggyogott valamit románul — és délben, amikor visszajött, megcsavarta töltőtollát: színes, érdekes tudósításokat kezdett írni. Ugy ontotta az anyagot, hogy a szerkesztőnek, aki állandó helyszűkével küzdött, az a kevés haja, amit az idők viszontagsága még megkímélt, égnek meredt a tarkóján. Egy szó, mint száz: Györgyike remekül „beválogott” és mindenki megszerette a szerkesztőségben. Kedves, aranyos kislány, jó pajtás és jó kolléga vált belőle és majdnem sírva búcsúztunk tőle, amikor pár esztendő múlva itt hagyta a szerkesztőséget. Színes riportok, finoman cizellált novellák hangulatát hagyta csak emlékül. Budapestre ment és beiratkozott az egyetemre. Pesten a bölcsészeti kar hallgatója lett és megint helytállott magáért. Szorgalmasan tanult s a homoly stúdiumok közben még arra is ráért, hogy tanulmányokat írjon. Rendre letette a vizsgákat, elvégezte az egyetemet, de közben, mint utóbb kiderült, a színi akadémián is levizsgázott. Tavasszal az egyik színházi magazinban megjelent a fényképe: „Sziklay Györgyike, a színészakadémiának legújabb tagja.” Kézről-kézre adtuk a maga-

zint, amikor a Györgyike fényképét fel fedeztük. Bámultuk Györgyikét. Csodáltuk munkabírását, energiáját, szorgalmát. Györgyikének tehát nem volt elég a tanári diploma. — mert úgylátszik, ez élet sem elégedett meg ennyivel —, színész nő lett és úgy mosolygott a fényképen, olyan melegfényű, kedves mosollyal, mint azon a másik tavaszi napon, amikor legelőször jött be a szerkesztőségbe, hogy íróasztalt kapjon és felcsapjon riporternek. És ez a mosoly meleg lelkének ez a jelfénylő sugárzása ott ragyogott tegnap is az arcán. Mert tegnap megint találkoztam Györgyikével. Idehaza van Nagyváradon. És elmondta, hogy fellép a színházban. A „Noszthy fiú esete Tóth Marival” című Mikszáth—Harsányi vígjátékban fog bemutatkozni. Elnéztem az arcát, beszédesen csillogó okos szemét, amelyben egy csipetnyi kis huncutság is bujkált, mintha csak azt mondta volna: Mit szólna hozzá? Mit szólna ehhez a bátorsághoz, ehhez a hallatlan energiához, amely úgy dolgozik bennem, mint egy erőteljes, pompás kis dinamó?

— A Tóth Mari szerepét fogom játszani... mondta egyszerűen és természetesen — s már sietett is, hogy ruhákat rendeljen az előadásra.

Amikor elment arra gondoltam: nagy bátorság kell ahhoz, hogy ez a kislány ki merjen állni nálunk a színpadra. Sokan szeretik ebben a városban, de bizonyos, hogy kritizálni is sokan fogják. Én azonban nem félttem Györgyikét. Mert ha idegenben idegenek előtt megállta a helyét — talán itt-hon a barátai sem tudják agyonkritizálni.

Pedig a barátok tudnak... De hiszem, hogy Györgyike jobban fog tudni!

BÉLTEKY LÁSZLÓ.

Alapítva: 1836 — Centenárium: 1936

Kossuch János

Budapest IX. Vamház körút 5. Telefon 387-141
Üveg-, porcellán- és tűzállóedények, Dísztárgyak, üveg- és porcellánkészletek. Alkalmi üvegyáramnak budapesti főterakata
Védjegy: „Magyar Kristály”. ABC tag

A pénzügyigazgatóságon kell jelentkezni a motalkójegyekért

A nagyváradai pénzügyigazgatóság felhívja az összes gépjármű tulajdonosokat (személy, bér- autó, motorkerékpár és tehergépjármű), hogy az 1940. évi december havára érvényes motalkójegyek átvétele végett jelentkezzenek a m. kir. adóhivatalban (pénzügyi palota, földszint, volt letéti ügyosztály), a gépjárműre vonatkozó összes igazoló iratokkal (hajtási engedély, adónyugták, henger urtartalmat, illetve önsúlyt igazoló irat, iparendély, stb.) amelyek bemutatást nélkül motalkójegy részükre nem szolgáltatható ki.

A jelentkezés sorrendje: december 2. reggel 8.30-tól délután 14-ig bér- autó és teher, 3-án gépjármű tulajdonosok, 4-és személy gépjármű (magán kocsik), 5-én személy és motorkerékpár.

Az egész ország életére beható elhatározások születnek a MEP országos pártvezetőségi értekezletén

Az értekezletre még karácsony előtt sor kerül. — A képviselőház december 13-án kezdi meg karácsonyi szünetét

A-képviselőház előreláthatólag december hó 13-án befejezi munkáját és megkezdí karácsonyi szünetét. A belpolitika életnek karácsony előtt azonban még egy igen nagyszabású eseménye lesz: a MEP országos pártvezetőségi értekezletet tart, amelyre meghívást kapnak a párt varmegyei és kerületi szerveinek vezetői, számszerű mintegy 800-an. Politikai körökben elterjedt hírek szerint az értekezleten nagyjelentőségű kijelentések hangzanak el. Előreláthatólag Teleki

Pál gróf miniszterelnök, Csáky István gróf külügyminiszter, vitéz Lukács Béla országos pártelnök és Antal István államtitkár mondanak beszédet. Az országos tanácsülés olyan elhatározások indítója lesz, amely majd az egész ország életére kihathat.

Budapestről jelentik: (MTI) A kormány tagjai gróf Teleki Pál miniszterelnök elnöklésével pénteken délután minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács, melyen folyó kormányzati ügyeket tárgyaltak, éjjel 12 órakor ért véget.

Gyújtó- és robbanóbombák ezrei zúdultak az éjszaka Londonra

Tehetetlennek bizonyult az angol léghárítás. — Anglia más pontjai ellen is heves támadást intéztek a német repülők

Londonból jelentik: (Reuter.) A légügyi minisztérium közli: Az ellenség támadásai szombatra virradó éjjel főként London ellen irányultak. Sok kisebb tűz keletkezett. Néhány ember meghalt vagy megsérült. Bombák estek egyes délangliai, kletangliai és délnyugati helységekre is. (MTI.)

Stockholmból jelentik: (NTI.) A londoni rádió a London ellen végrehajtott múlt éjjeli támadással kapcsolatban elismeri, hogy hosszú

Mikulásra

BIRO BONBONOK

Mikulás csomagok, diszdobozok

Szolid árak! — Nagy Sándor utca 4.

szabb idő óta ez volt a leghevesebb támadás. Egymást követő hullámokban támadtak a német repülők. Előbb világító rakétákat dobtak le, utána ezerszámra gyújtó bomba következett, végül különböző nagyságú robbanó bombák valószínűleg záporoztak Londonra. A gyújtóbombák okozta tüzek nappali világosságot terjesztettek.

A londoni rádió a továbbiakban beismerte, hogy a léghárító ütegek, bár mindent elkövettek, nem voltak képesek megakadályozni a németek támadásait. Az éjjeli támadás olyan heves és makacs volt, hogy gondolni sem lehet arra, hogy a londoni léghárító ütegek egy részét más erősen veszélyeztetett vidéki városba vigyék át. Az eltakarítási munkálatok majd heteket vesznek igénybe. Hosszú ideig tart, míg valamennyire járhatóvá teszik a fontos útvonalakat, illetőleg használhatóvá teszik a gáz-, villany- és egyéb közellátást szolgáló vezetéseket.

Ugyancsak a londoni rádió jelenti, hogy

Megérkeztek

a Wimpassingi hőcsizmák
P. 23.90

Reichard

cipőáruház

más részben igen súlyos támadást hajtottak végre a németek az elmúlt éjszaka Anglia egyéb délkeleti, keleti, walesi városoknak katonai célpontjai ellen. Erről még nincsenek közelebbi értesüléseink. (MTI.)

Német messzehordó ágyúk tüzeltek Dowerre.

London. (Reuter.) Szombaton hajnalban 4 óra 30 perc előtt a francia partokon elhelyezett német messzehordó ágyúk tüzet nyitottak Dower környékére. A bombázás több, mint egy félórát tartott. A bombázás következtében Dowerben külön riadót rendeltek el. (MTI.)

Sikeres ellentámadásba mentek át az olaszok Görögországban.

Az olasz főhadiszállás 176. közleménye szerint a görög határon az olasz csapatok szívós ellenállást fejtenek ki az ellenséges támadásokkal szemben és több ponton sikeres helyi jellegű ellentámadásba mentek át. A görög-albín határon folyó hadműveletek szempontjából je-

Orvosok, ügyvédek számára előírt zománctáblák

legolcsóbban megrendelhetők
Juricskay Béla cégnél,
Kossuth u. 7.

lentős célpontokat két olasz légitámadás bombázta és géppuskázta egész nap. Ismételt találatok értek katonai erőműveket, vasúti csomópontokat, csapattáborhelyeket és felvonuló osztagokat.

A Stefani jelentése szerint azzal az állítással kapcsolatban, hogy a Szardíniától délre lefolyt tengeri csatában a *Vittorio Veneto* hadihajót torpedótalálat érte, kijelentik, hogy az egyik ellenséges repülőgép torpedót dobott ugyan a hajóra, de az közvetlen közelében zuhant tengerbe és ott robbant fel. A repülőgépet a léghárító ágyúk eltalálták, úgyhogy a tengerbe esett. Az olasz sorhajót egyetlen torpedó sem találta el. (MTI.)

ÜGYVEDI HIR. Dr. Szatmáry Ferenc ügyvéd irodáját Rákóczi-ut 15. szám alól Ritoók Zsigmond-u. 1. Ügyvédi Kamara épületébe helyezte át.

Félreértések elkerülése

céljából jól megjegyzendő, hogy a jászkarajonői csodaforrások háromfajta gyógyvízzel ajándekozzák meg a szenvedő emberiséget: 1. a Mira glaubersós gyógyvíz az epe-, gyomor-, máj-, cukor-bajok, túlhízás kuravize. 2. a Mira keserűvíz a székrekedés gyors, biztos hatású és nem kellemetlen ízű gyógyszere. 3. a Babj gyermekkeserűvíz a gyermekek, aggok, testileg leromlottak kíméletes, enyhe hashajtója. Orvosi tanács és ellenőrzés szükséges!

KELYHEK,

ciboriumok, szentségtartók stb. legolcsóbb beszerzési forrása:

Oberbauer A. Utóda

Magyarország legrégebbi templomrendező és zászlókeszítő vállalata,

Budapest, IV. Váci-utca 41. sz.
Alapítási év 1863. Tel. At. 83-3-44.
75 éves cég.

Tisztelgő látogatások a polgármesternél

Nagyvárad. Saj. tud. Szombaton délelőtt tisztelgő látogatást tett dr. Soós István polgármesternél dr. Nagy Dezső, a város új pénzügyigazgatója, dr. Kuznics Gábor központi postavezérigazgató és Erdélyi Géza dr. a helyi postaigazgatóság vezetője.

TÖBB ÁLLÁSKEREST NEM VESZ AT A MAROSVÁSÁRHEI POLGÁRMESTERI HIVATAL. Marosvásárhelyről jelentik: (MTI.) A polgármesteri hivatal 110 állásra hirdetett pályázatot, amelyre eddig 3000 kérvényt nyújtottak be. Erre való tekintettel a polgármesteri hivatal több kérvényt nem is vesz át.

Uj vendéglőmet

a volt Malaj helyiségben megnyitottam.

Kitünő borok

Hideg-meleg ételek

Pártfogást kér

Nánassy József

vendéglős mester

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos árjegyzései:

1940 november 29-én:

Külföldi pénznemek	Pérez	Aru
Kanadai dollár	250.—	300.—
Dinar	7.60	7.90
Dollár U. S. A.	343.—	348.—
Cseh-Morva-Protoktorátusi korona	—	—
Szlovák korona	11.55	11.90
Leu	3.20	3.40
Lira	17.40	17.90
Svájc frank	79.60	80.60
Svéd korona	81.70	82.70
Külföldi kifizetések		
Athén	3.02 1/2	3.05 1/2
Belgrád	7.82	7.88
Berlin	135.70	136.70
Pozsony	11.79	11.93
Bukarest	3.41	3.44
Istanbul	268.—	271.—
London	13.88	14.04
Milánó	17.66	17.8864
Newyork	344.10	347.10
Prága	13.57	13.67
Szofia	4.11	4.15
Stockholm	82.—	82.80
Zürich	79.80	80.60

Arainkat ismét leszállítottuk!

Deutsch Postóáruház

Tisztagyapju szövetek nagy választékban.

Nagyvárad, Kossuth Lajos utca 4 szám

Kilakoltatják a zsidókat Szlovákia területéről

Pozsonyból jelentik: (Bud. Tud.) A szlovák kormány nem régen úgynevezett zsidóközpontot létesített, amely azt a feladatot kapta, hogy a zsidók kilakoltatása körüli ügyeket intézze. A zsidóközpont utasítást kapott, hogy Pozsony egész területén írja össze a zsidók által bérelt lakásokat. Ennek a központnak kötelessége lesz gondoskodni azoknak a zsidóknak az elhelyezéséről, akiket Pozsony egyes városrészeiből, vagy Szlovákia egyes községeiből kiutasítanak.

A zsidók folyamatosan kötelesek kihurcolkodni Pozsony, Eperjes és több más város jelentősebb városrészeiből.

Iroda-butorok, teljes
irodaberendezések
Molcsányi és Péternél
BUDAPEST IV., Eskü-tér 6.

Séta a budapesti Rudas-Gyógyfürdő körül

Budapestet világszerte úgy ismerik, mint a gyógyfürdők világvárosát.

Budapest Székesfehérváros tulajdonában álló gyógyszállók és gyógyforrások között egyik legnépszerűbb a Rudas Gyógyfürdő.

Mióta csak emberi településről tudnak a mai város területén, a Rudas-fürdő forrásait mindig ismerték. A rómaiak idejében megerősített tábor állt a fürdő helyén, amit később az avarok használtak. 1556-ban Szokoli Musztafa budai pasa, az akkor már csodáshírű hőforrások fölé keleti fényűzésű fürdőt építtetett a kalocsai érsek palotájának köveiből, amelyet „Zöldoszlopos fürdőnek” neveztek. Ez a törökfürdő a mai modern gyógyintézet alapja. A nyolc oszlopon nyugvó, ma is használt koralaku gőzfürdő, mecsetszerű kupolájával a török építészlet egyik érdekes emléke.

A fürdő 1703 óta a főváros tulajdona és azóta a keleti fényűzésű törökfürdőből nyugati kényelmi modern gyógyfürdő lett.

Az 1932. év fontos dátum a fürdő történetében. Ekkor tárták fel a Juventas-forrást, amelynek magas rádiumtartalmú hevíze páratlan hatása a magas vérnyomás okozta megbetegedések-nél. A Rudas-fürdő népszerűsége ezóta nőttön-nő. A kiesékvésű fürdő pompásan kiépült, modern kényelmi szállodai részt kapott, amelynek szobái a legigényesebb vendégeket is kielégítik.

A fürdő 15 rádióaktív hatású hőforrása a betegségek egész soránál enyhülést, javulást és gyógyulást nyújt, részben a fürdő használatára, részben ivókurák révén. Különösen az izületi bántalmaknál csodálatos hatású a fürdő vize, de ugyanakkor a legkülönbözőbb belső szervek és anyagcsere megbetegedések esetén is sikerrel használható. A Rudas Gyógyfürdő népszerűségének egyik fő oka, hogy pompás forrásainak gyógyhatóságait olcsó pausalkurák keretében vehetjük igénybe.

A Rudas Gyógyfürdő szívélyesen várja a visszacsatolt keleti részokről érkező vendégeket és örömmel kínálja fel nekik a hajdani „Zöldoszlopos fürdő” modern kényelmét, magyaros vendégszeretetét és messze földön híres gyógyforrásainak csodáshatású vizét.

Hamerli J.

Magyarország legrégebbi kesztyű-bőr és bőrkesztyű gyára. Egész Európában ismert és keresett áruival Nagyváradon is fiók-üzletet nyitott, Rákóczi út 1. sz. alatt.

Vevőink figyelmét felhívjuk karácsony közeledtével; az ajándékozás gondját elvetette, ha meglepetésül

Hamerli kesztyűt

vásárol, mert fejtelen jó, szép, divatos, minden igényt kielégít és mindenkinek szükséges.

SENATOR
CELOFILTER
FÜSTSZÜRŐS
SZIVARKAHÜVELY

Magyar Bank és Kereskedelmi RT

Félszázados jubileum. A részvénytöbbség újra magyar

Ez évi december 14-én lesz ötven éve annak, hogy a Magyar Bank és Kereskedelmi Rt. az akkori nagynevű kereskedelmi miniszternek, Baross Gábornak kezdeményezésére, a kormány és a magyar közgazdaság legelőkelőbb tényezőinek közreműködésével és részvényjegyzésével, („Magyar Kereskedelmi Rt.” cég alatt) megalakult.

Az intézet igazgatósága dr. galgóczi Schöber Béla m. kir. titkos tanácsos elnöklésével november 28-án tartott ülésében elhatározta, hogy a mai rendkívüli viszonyok között eltekint a jelentős évfordulónak külsőségeivel való megünneplésétől. Nagyhorderejűvé válik azonban a félszázados jubileum az intézet magyar részvénytöbbségének — helyreállítását, mely műveletre vonatkozó javaslatokat az igazgatóság az évforduló napjára folyó évi december 14-re egybehívott rendkívüli közgyűlésen fogja előterjeszteni. Az intézet a nagyrészvényesektől 173.650 darab részvényt kedvező feltételek mellett ily módon szerzett vissza, hogy azokért értékpapírtárcájából egyik iparvállalata részvényeinek egy tételét engedte át, továbbra is megtartván azonban ennek az iparvállalatnak részvénytöbbségét. A visszaszerzett intézeti részvényekből 180.000 darab meg fog semmisülni, míg a fennmaradó 13.650 részvény belföldön került elhelyezésre. Ez a művelet az intézet belső tartalékerejének fokozása folytán a részvényesek érdekei szempontjából is nagyon előnyös.

Indítványozni fogja továbbá az igazgatóság az évfordulón tartandó közgyűlésnek, hogy szavaztassák meg a bank alkalmazottai Elismert Vállalati Nyugdíjpénztára részére 1 millió pengő, továbbá adományoztassék az alkalmazottak szociális és sportintézményei javára 75.000 pengő és az Országos Vitézi Széknek vitézi telkek céljaira a bank tulajdonát képező két együttesen 23 kat. hold kiterjedésű földbirtok.

Az intézet megtisztelti önmagát azzal, hogy az országgyarapító Kormányzó Urunk Öfömlés-ságának a bank közgyűlési tanácssterme részére megfestett életnagyságú portraiját ezen a közgyűlésen kerül leleplezésre.

M. kir. szabadalmazott emelőgép, felvonó és vasszerkezetek gyára.
VIII. Nap-u. 22.

Postatakarékpénztári csekkapon kell befizetni a köztartozásokat

A posta által kiadott elismervény-szelvényrel helyettesítik az adónyugtákat

A nagyvárad m. kir. adóhivatal 26—1940. sz. alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. pénzügyminiszternek 3084—1940. P. M. számú rendeletével életbe léptetett 8260—1940. M. E. számú rendelet értelmében a magyar pénzügyi jog szabályainak hatálya 1940. évi december hó 1-étől kezdődően a visszacsatolt keleti és erdélyi országrész területére is kiterjed s ettől a naptól kezdve a visszacsatolt keleti és erdélyi országrész területén érvényben volt pénzügyi törvények és egyéb jogszabályok hatályukat veszítik.

E rendelet értelmében az eddigi nagyvárad m. kir. adóhivatalnál 1940. évi december hó 1-étől kezdődően a készpénzkezelés megszűnik. Mindennemű állami köztartozás befizetése e naptól kezdődően a postatakarékpénztár útján, a nagyvárad adóhivatal részére a postatakarékpénztárnál nyitott 154.947. számú számlára történik.

A m. kir. adóhivatalnál jelentkező adózók részére az eddigi nyugták helyett, befizetési lapok fognak kiállítani, amelyekkel az esedékes állami köztartozás bármely postahivatalnál befizethető. A postahivatal által kiadott elismervény-szelvények megőrzendők, mert ezek a köztartozás befizetését igazoló nyugták helyettesítik.

Az évenként visszatérő állami közszolgáltatásokból (pld. egyenes adók) a visszacsatolt keleti és erdélyi országrész területén eddig érvényben volt jogszabályokban megállapított kivétési időszak végéig (1941 március 31-ig) fennálló tartozásokat, valamint akár előzetes kivetés (kiszabás) alapján, akár anélkül fizetendő állami közadókhoz 1940. december 1-én még fennálló hátralékokat a postatakarékpénztár útján a nagyvárad m. kir. adóhivatal letéti számlájára (157.947 sz.) kell befizetni.

Az egyenes adók (földadó, házáadó, stb.) csak átmenetileg s csak addig fizetendők a m. kir. adóhivatal csekkaszámlájára, míg a községi adófőkönyvek elkészülnek s a városi adóhivatalnak és a községi jegyzőségeknek kiadatnak. Ezen főkönyvek kiadása után az egyenes adó tartozások a városi adóhivatalnál és a községi előjáróságnál fizetendők be. Erről az adózók annak idején hirdetmény útján és az adóívek kézbesítése útján nyerne értesülést.

1940. évi december hó 1-étől kezdve a magyar illeték jogszabályok lépnek életbe. Szerződéses és egyéb okiratok illetékezés végett a nagyvárad m. kir. adóhivatalnál (volt főpénztár)

SZINHÁZ

Sallak Pál hangversenye

Nagyvárad. Saját tud. Sallak Pál, a budapesti rádió ismeretnevű énekművésze, a nagyvárad közönség régi kedvence, szerdán, december 4-én, — mint már megírtuk — este 9 órai kezdettel, önálló hangversenyt ad a Katolikus Legényegylet dísztermében. A hangverseny műsora a következő:

Puccini: A nyugat leánya (ária). Részlet Puccini Bohémek című operájából. Schubert: Te vagy a csend. Liszt: Vigan és búsan. Erkel: Bánk bán (ária). — Szünet után: Puccini Tosca operájából (ária). Verdi: Rigoletto c. operájából (ária). Schubert: Túrelmetlenség. Hlatky Endre: Az én falumban. Kodály: Isten hozzád szülőföldem. — Bartók: A gyulai kert alatt. — Bartók: Szant a babám.

Az egyes számokat Macalik Gabriella zongoraművész nő kíséri. A hangverseny iránt város-szerre nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Heti műsor:

Vasárnap délután 5 és este 9 órakor Lázár Mária vendégfelléptével: **Finom család**. Mérsékelt helyekkel.

Szombaton délután 4 órakor: **Ördöglovag**. Olcsó helyekkel.

A mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: HALÁLOS TAVASZ.
BELVÁROSI: A NOSZTHY FIU ESETE
TÓTH MARIVAL.
KORONA (v. DORIAN): HALÁLOS TAVASZ.

mutatandók be. Ugyancsak itt történik a kereskedelmi könyvek hitelesítése és felülbélyegzése is.
Nagyvárad, 1940. november 30.

Arcárcikletek

Szavanként 10 fillér, állást heresőknek 25% kedvezmény

Lakás

4 szobás, összkomfortos lakás és egy szoba konyha december 1-től kiadó. — Hittler Adolf utca 73. (Uri utca folytatása). Telefon 1108. 165

Kettőszobás

utcai magánház azonnal kiadó. London u. 3. szám. Érdeklődni Fűrdő-utca 7. alatt. 163

Fűrdőszobás,

két szobás utcai lakás kiadó. Magyar u. 27. 159

Belvárosban

modern 3 szobás lakás kiadó. Hitler Adolf u. 15. szám. 170

Lakást

keresek féregmenteset, melléképülettel, istállóval. Cimeket a kiadóba. 135

Adás-vétel

Vasúthoz

közeli a Püspöki ut 1-ső villamos megállójánál magánház. 2 szobás komfortos lakással eladó. Cim Milescu u. 2. szám. 175

Eladók:

12 személyes kihuzható asztal székekkel, furnéros ágy és rézdíszítésű vasgép sodronnyal. Képek, tükörök, szőnyegek, edények Volter és ajtó. Vitéz utca 33. szám. 158

Eladó és elcserélhető sok kisebb, nagyobb magán és bérházak a város minden részében, valamint szőlők és birtokok **megleppő olcsó árban, Vekerdő Kálmán ingatlanforgalmi irodájánál**, Nagyvárad, Széles utca 28. 182

Egy

jókarban levő gyalupad 40 pengőért és többféle asztalos szerzők jutányosan eladók. Rét utca 27. 162

Tégla ház

szőlővel, gyümölcsfákkal beültetett 4800 négyzetméter terület nagyon olcsón, minden elfogadható áron eladó. Érdeklődni Virág u. 4. 164

Egy

hálószoba berendezés, teljesen jó karban, jutányos áron eladó. Cim Beöthy Ödön utca 43. 178

Agyterítőt

megvételre keresek. — Cimet a kiadóba. 140

Művészi kivitelű tiszta gyapjú magyar perzsák

nagy választékban. Szönyegjavítás, tisztítás szakszerűen

Csekő

Teleki-utca 56.

Ebédülő butor

eladó. Akadémia u. 4. 157

Cukorkás

bádogdobozokat jó állapotban, idegent is, valamint ládákat jó árban veszünk. Petrovics csokoládégyár. — Nagyvárad. 147

Eladó

ház 1 és fél hold földdel, Törkölymérővíz 37. Kimpál. 148

Nagy

cserép kályha, kézi daráló és nyújtott szekér eladó. Wasserstrom telep, Bradului u. 6. sz. Szénapiaccal szemben. 145

Ujság-makulatura

kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában

Hencserek

állandóan raktáron. — Samarjai kárpitos, Rimánóci-utca 12.

Irodai

íróasztalokat, redőnyös iratszekrényeket vennék. Ajánlatokat sürgősen „Jókarban levők” címre a lap kiadóhivatalába kérek. 161

ÓRA ÉKSZER, DISZTÁRGYAK
NAGY VÁLASZTÉKBAN AZ **AJÁNDÉK BOLTBAN**
Gyering János
NAGYVÁRAD, TÖRÖLYMÉRŐVÍZ 37.

Függönykarnis

minden méretben, hátszoba, helyszűke miatt sürgősen eladó. Várdy Zsigmond u. 2-c. 179

Német, magyar

tanítónő zongora tanítással is órát ad, — házhoz is megy, valamint polgári iskolára is előkészít. Helene Bayer. Kapucinus utca 17 fdszt. 6.

Különféle

Jurcsák Sándor és Tóth Kálmán

piaci terménykereskedők jelentése: vöröshagyma 33 fillér, mátkói fokhagyma nagy 1 pengő, fehérbab 54 fillér, vegyes alma 54 fillér, burgonya 10, 11. 13 fillér. Telefon 11—96.

Magyar urinők

kabátot, ruhát Mágórinénál varratják Katolikus Kör épület. 168

Jó

forgalmas fűszerüzlet azonnal átadó. Cim a kiadóban. 151

Újra megnyitottam

Nagy Sándor utca 17. alatt villanyfeszítési vállalatot. Szakcikkék jutányos beszerzési forrása. Papp mérnök. Telefon 11—35 183

Ruhát

férfiaknak részlete Mágóri készít. Kat. Kör épület. 169

Az első

nagyvárad irodájában szalonban tyukszemmet, szemölcsöt gyökereken és végérvényesen eltávolít Nagy József pedikűrös mester. Anyaországi árak. Borraváló nincs. Nagy József, Szent János u. 6. szám.

Okvetlenül

jegyezze elő december 15-ig kedvezményes idenybérletét a színházi diszletraktár (v. Crisana) mögött megnyitott jegypályára. — idenyjegy 15 P, tisztv. 12 P, diák 10 P. Előjegyzés bihari Szabó szállító iroda, Kossuth utca 16.

Elcserélendő

Balassa tér 10. számú ház Romániában levő hasonló értékkel. Erdélyi Hitler utca 47 háztulajdonosnál. 181

Ruhatárak,

Vendéglők, Kenyerüzletek. Fűszerüzletek kiadók. Megbizomnak eltöltött keretek bérbe. — Székely, Magyar utca 3

Urnök

részére hathónapos varró és szabó tanfolyam nyílik. Zenker, Horthy Miklós u. 32. 144

Házakat

Csékéről Váradra cserélnék. Dr Pop, Kossuth utca 11. 156

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó: **Dr Paál Árpád Dr Scheffler Ferenc**
Szent László-nyomdai igazgatója

KÉSZÜLT A SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KÖRFORGÓGÉPÉN, NA GYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5. SZ.

Egészséges és beteg, káros és molett nő egyaránt megtalálja, amire szüksége van. József, tartós és a beteg szerveket jól tartó egészségügyi fűzőt éppúgy, mint a legmodernebb szabású divatfűzőket valódi plasztikus formákat adó melltartókat

Kovács Sándorné fűzőszpecialistánál

Nilgesz telep, Sinaia utca 4., aki évtizedek óta szerzett gyakorlatát és tapasztalatait gyarapítja, bővíti s megrendelőit lelkiismeretesen szolgálja ki.

PUHA ÖLMÖT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t.

Allást nyec

Nagyváradon

a központban megnyitott jömetelű szaküzletemhez tizennyolc-huszonkét év közötti jömegjelenésű leányt pénztárosnak keresek. Biztosíték pár ezer pengő, lehet ingatlan. — Anyaországi nőtlen 34 éves ember vagyok, házasság is lehetséges. — Levél „Keresztény” jellegére a kiadóba. 167

Kezdő

irodista lány (keresztény) felvétetik. „Fulger” lakatosgyár, Sándor utca 11. 173

Ürészabszólóhoz tanuló felveszek. — Ugyanott jókarban levő fekete télikabát eladó. Király, Teleki utca 16. 168

Keresztény

nőt, aki a pénztár kezelésben jártas és némi kaucióval rendelkezik azonnal felveszünk. — Tóth Gyula, Rákóczi ut 11. 161

Jómunkás

hölgyfodrász, ki manikűröz, felvétetik. — Roszler fodrász, Körös utca 10. 150

Lakatos tanuló

fizetéssel felveszek. — Gyermekkosci üzem. — Szent László tér 16. 174

Ügyes

kisfiut kifitonak felvesz Eszes cukrász, Teleki u. 6. 171

Keresztény

lakatos inasokat felveszünk: Fulger lakatos-árnyár, Sándor utca 11. 154

Allást keres

Keresztény

mesteri vizsgával fogtechnikus, állást keres. Levelet a kiadóhivatalba kér. 172

Okleveles

katolikus tanítónő házi tanítónői vagy nevelőnői állást vállalna. Cim Csász Szilvia, Pocsaj, Bihar megye. 180

Gazdasszonynak

parochiára ajánlkozom. Nagy Mihályné, Óssi telep 1. utca 13. sz. 176

Jó családból

való idősebb keresztény leány, keresztény családból, mindenesnek ajánlkozok. Cim a kiadóban. 122